УМОВЫ ПАДПІСКІ:

На 1 м-ц—90 к.; на 3 м-цы—2 р. 60 к. на 6 м-цаў—5 р.; на 1 год—9 р. 75 к.

Зьмена адрасу: мясцовага—10 к., іншагародняга—20 кап.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ:

За радок нонпарэ[illegible] 50 кап. Для Мас[illegible] Пасярод тэк[illegible] Пры шматра[illegible]

Згодна паст. СНК [illegible] бярэцца зьверх тар[illegible]

Падпіска і абвесткі прымаюцца: У Гал. Канторы газ. „Зьвязда" 63, трэці паверх, ад 9 гадз. раніцы да 3-х гадз. дня. У акругов[illegible] Бел. Дзярж. Выдавецтва і ва усіх пашт.-тэл. канторах.

РЭДАКЦЫЯ—Г. МЕНСК, САВЕЦКАЯ, 63.

ЗЬВЯЗДА

Орган [illegible]льн. Камітэту камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Мен. АК КП(б)Б.

РЭДАКЦЫЯ І ГАЛОЎН. КАНТОРА.

1) Рэдактар прымае ад 11—1 гадз. дня: тэлефон № 10-74. 2) Сакратар рэдакцыі— ад 12 да 2-ое гадзіны дня, тэл. № 6-19. 3) Начны рэдактар (друкарня) ад 6 гадз. веч. тэл. № 6-42

Кіраўн. Гал. Кантораю } Кантора абвестак і падпіскі } тэл. № 781.

СУБОТА, 21 СТУДЗЕНЯ 1928 г.

№ 18 (2825)

Кошт асобнага нумару ўсюды 5 кап.

Год выданьня дванаццаты.

Узброеная Ленінізмам, партыя непераможна

Выконваючы Ленінскія наказы, вядучы за сабою рабочую клясу і сялянства, партыя вяла і вядзе краіну да ператварэньня яе з нэпаўскай у сацыялістычную

НАД ЛЕНІНСКІМ СЬЦЯГАМ ДА САЦЫЯЛІЗМУ

Чатыры гады прайшло пасьля сьмерці вялікага настаўніка і правадыра працоўных. Над яго трунаю партыя разам з рабочымі і сялянамі паклялісе ісьці па тым шляху, які вызначыў Ленін. Ці выканана гэта прысяга?

Да 10-й гадавіны Кастрычнікавай рэвалюцыі і на 15-м зьезьдзе мы падагулілі вынікі нашых дасягненьняў. Вось галоўнейшыя з іх. Наша гаспадарка расьце шпарка. Прамысловасьць пераваліла за даваенны ўзровень. Сельска-гаспадарчая [illegible]цыя таксама дасягла гэтага ўзроўню. Расьце і мацнее саюз паміж пралетарыятам і асноўнай бядняцка-серадняцкай масай вёскі. Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік стаў братэрскай сям'ёю народаў. Ранейшыя прыгнечаныя нацыянальнасьці шпаркімі крокамі ідуць наперад і ў гаспадарчай і ў культурнай галінах. [illegible] народны пралетарыят усё цясьней злучаецца на абарону адзінае сацыялістычнае дзяржавы. Прыгнечаныя народы ўсяго сьвету бачаць у СССР саюзьніка і абаронцу супроць імпэрыялізму.

Унутры Саюзу [illegible] прыватнік меў у 1924—25 годзе 19 проц., а ў 1926—27 годзе— толькі 14 проц. У буйной прамысловасьці за тыя-ж гады частка прыватнага капіталу зьменшылася ад 4 да 2 проц. Тое самае мы бачым і ў гандлі, дзе дзяржава і каапэрацыя паднялі сваю частку з 72 да 82 проц. за апошнія 2 гады. Пытаньне: «хто каго?», пастаўленае Леніным, вырашаецца на карысьць сацыялізму.

Але ня толькі гэтыя дасягненьні маюць значэньне. 15-ты партзьезд намеціў і далейшыя шляхі прасоўваньня да сацыялізму. Рабочая дзяржава настолькі навучылася кіраваць гаспадаркаю краіны, што мы ўжо можам скласьці пяцігадовы плян народнае гаспадаркі і праводзіць яго ў жыцьцё. Гэты плян паказвае, што разьвіцьцё нашае прамысловасьці ідзе больш шпаркімі крокамі, чым у капіталістычных краінах.

Нашы дасягненьні настолькі вялікія, што мы пераходзім ад 8-гадзіннага да 7-гадзіннага рабочага дня ў той час, як у капіталістычных краінах усюды рабочы дзень павялічваецца да 9 і больш гадзін.

Больш за ўсё развіта прыватная гаспадарка ў вёсцы. Па старынцы кожны селянін вядзе сваю гаспадарку ў адзіночку. А між тым, праз вытворчую каапэрацыю, праз [illegible] тыўныя гаспадаркі, дык яны з 1922 да 1926 году павялічылі сваю пасеўную плошчу ў тры разы, у той час, як некаапэраваныя павялічылі толькі ў два разы; рабочай жывёлы ў першых больш, чым у другіх. Тое-ж самае можна сказаць і аб іншых групах сялян. Усюды аб'яднаныя гаспадаркі дасягаюць значна большых прыбыткаў, чым неаб'яднаныя. І гэтыя парасткі сацыялістычнае гаспадаркі ў вёсцы ўсё ўзмацняюцца па ініцыятыве саміх-жа сялян.

Вось чаму 15 партзьезд, выконваючы ленінскае ўказаньне, «што каапэрацыя—шлях да сацыялізму», запрапанаваў зьвярнуць асаблівую ўвагу на калектывізацыю вёскі.

Гэта пасьпяховае прасоўваньне да сацыялізму магчыма, дзякуючы правільнаму кіраўніцтву камуністычнай партыі. Выконваючы ленінскія наказы, вядучы рабочую клясу і сялянства па ленінскім шляху, захоўваючы і ўзмацняючы сваё адзінства на аснове ленінскага вучэньня, партыя вяла і вядзе краіну пад ленінскім сьцягам да ператварэньня яе з нэпаўскай у сацыялістычную.

Ёсьць на гэтым шляху яшчэ большыя труднасьці. Усё з большай злосьцю глядзіць міжнародная буржуазія на рост і ўзмацненьне сацыялізму ў нашай краіне. Яшчэ [illegible] каюць з гэтае некультурнасьці. Але няма сумненьня ў тым, што дружнай дзелавой працаю, пад вялікім ленінскім сьцягам, мы даб'ёмся перамогі на гэтым шляху.

Лісаф.

ЛЕНІН

[illegible]

...рою і мысьленьнікаў Ленін зьявіўся бязумоўным выключэньнем.

Ленін - геніяльны п р а в а д ы р п р а ц о ў н ы х і прыгнечаных, геніяльны натхніцель і стратэг пралетарскае рэвалюцыі — такім яго ўяўлялі ня толькі працоўныя масы, якіх ён вёў да скіданьня ўлады капіталу,—такім яго ўяўлялі і клясавыя ворагі. Праз вострую нянавісьць, злосьць, якімі былі поўны ўсе думкі ворагаў аб Леніне, —адчувалася, прабівалася міма волі павага да ленінскага генія.

Калі гаворыш, калі чытаеш—Ленін - ўяўляецца, асацыюецца перш за ўсё ня фізычны вобраз правадыра, а ператварэньне ў жыцьці яго вялікіх думак і яго арганізатарскага генія. **Партыя. Кастрычнікавая рэвалюцыя. Камінтэрн.**

Вось што такое Ленін.

Надыходзячая сусьветная пралетарская рэвалюцыя. Надыходзячае радыкальнае абнаўленьне чалавецтва «крок з царства неабходнасьці ў царства свабоды» (Ф. Энгельс)— —вось што такое Ленін.

«Ленін памёр, але Ленін жыве» —пісалі ў дні вялікае жалобы. У гэтых словах была рэчаісная праўда. Замёр геніяльны, творчы мозг. Але партыі, пралетарыяту засталася такая вялізная спадчына ленінскіх думак, ленінскае дзейнасьці— **ленінізм**, што, уладаючы гэтай спадчынай, партыя, Камінтэр, пралетарыят з поспехам выконваюць сваю гістарычную місію.

[illegible]

...ае спробах, прыкрываючыся «сапраўдным ленінізмам», працягнуць трацкізм. З надзвычайнай лёгкасьцю гэта спроба была адбіта. Чым тлумачыцца гэта лёгкасьць? У асноўным тым, што ў сваіх важнейшых рысах ленінізм зразумела, уявіла сабе пралетарская маса. Ашукаць пралетарыят, ашукаць партыю, якая вырасла пры Леніне і на ленінізьме—немагчыма. Ніякая «прыстасаванасьць», ніякае прыкрываньне «сапраўдным ленінізмам» —тут не дапаможа. Бо сапраўдны ленінізм, ленінізм ня ў чужаслоўі, вядомы масам, яго ведае і адчувае клясавае пралетарскае нутро.

За гады пасьля Леніна ленінская партыя па шляху сацыялістычнага будаўніцтва зрабіла гіганцкія посьпехі.

Гэтыя посьпехі—плод ленінскае спадчыны. І разам з тым яны таксама сьведчаць аб вялікім геніі Леніна. Каму ў пачатку НЭП'у (каму, апрача Леніна) былі ясны шляхі і вынікі НЭП'у?

Хто ясна ўяўляў **наступленьне**, агалошанае Леніным на другі год НЭП'у?

А зараз станоўчы эфэкт НЭП'у, зараз пераможнае наступленьне сацыялізму —ясна ўсім аж да нізавога рабочага. Мы ідзем да сацыялізму. Мы будуем сацыялізм. Вось плады ленінізму.

I. Ф.

Ленін аб сацыялістычным разьвіцьці вёскі

У аснове палітыкі нашае партыі ў вёсцы ляжалі і ляжаць тыя ўказаньні Уладзімера Ільліча, якія ён даваў аб шляхох сацыялістычнае перабудовы вёскі.

Уладзімер Ільліч, ня раз кажучы аб неабходнасьці і аб магчымасьці «пратварэньня Расіі нэпаўскай у Расію сацыялістычную», асноўнаю ад накаю сацыялістычнага ладу лічыў **зьнішчэньне кляс**: «сацыялізм, —казаў ён—ёсьць зьнішчэньне кляс».

Задача зьнішчэньня кляс распадаецца на дзьве часткі. **П е р ш а я**, якую мы ўжо выканалі гэта зьвяржэньне клясы памешчыкаў і капіталістых. Другая частка, найбольш трудная, спэцыяльна датычыць селяніна і вёскі. Гаворачы аб вырашэньні гэтай другой часткі задачы зьнішчэньні кляс Уладзімер Ільліч разам з тым высьвятліў для нас і тыя шляхі, па якіх трэба ісьці для яе выкананьня. Ён гаварыў так: **«каб зьнішчыць клясы, трэба зьнішчыць розьніцу паміж рабочым і селянінам, зрабіць усіх работнікамі»**.

Значыць, тут гутарка ідзе аб перабудове ўсяе грамадзкае гаспадаркі на новых пачатках так, каб у гэтую перабудову ўцягвалася і сялянства. «Гэту задачу можна вырашыць,—растлумачвае Уладзімер Ільліч,—толькі арганізацыйнай перабудовай усяе грамадзкае гаспадаркі, пераходам ад абасобленай дробнай, таварнай гаспадаркі да грамадзкай буйное гаспадаркі».

Але сялянства неаднароднае па сваім складзе: побач з селянінам-бедняком, на якога апіраецца савецкая ўлада і партыя ў вёсцы, побач з селянінам-серадняком, з якім Уладзімер Ільліч даваў наказ трымаць моцны саюз, усямерна ўзмацняючы яго, у вёсцы ёсьць і заможны пласт эксплёататарскага кулацкага сялянства. Селянін-кулак імкнецца падпарадкаваць свайму ўплыву асноўную масу сялянства, серадняков і павесьці яе па капіталістычным шляху разьвіцьця, ён імкнецца зьбіць сялянства з таго сацыялістычнага шляху, па якім вядзе яго партыя і савецкая ўлада.

Вось чаму Уладзімер Ільліч навучаў нас: «падзяляць, разьмяжоўваць селяніна—працоўнага ад селяніна—уласьніка, гандляра, селяніна-працоўнага ад селяніна спэкулянта. **У гэтым разьмежаваньні, гаварыў Уладзімер Ільліч,—уся існасьць сацыялізму»**.

Які-ж наказ пакінуў Уладзімер Ільліч для таго, каб палепшыць і прысьпяшыць пераход селяніна ад індывідуальнай гаспадаркі да грамадзкай? Гэта, папершае, **пастаянная дапамога селяніну-працоўнаму з боку рабочае клясы і савецкае ўлады** для паляпшэньня тэхнікі і вядзеньня яго гаспадаркі, для паступовага прадуманага і асьцярожнага пераходу да грамадзкіх форм сельскай гаспадаркі і, падругое,—гэта **каапэраваньне сялянства**.

Каапэрацыі пры савецкай уладзе Уладзімер Ільліч надаваў рашаючае значэньне для сацыялістычнай перабудовы вёскі. Якраз каапэрацыя ёсьць самы спадручны, самы зразумелы і блізкі селяніну спосаб уцягваньня сялянства ў агульнае рэчышча сацыялістычнай перабудовы ўсяе гаспадаркі і жыцьця нашай краіны. Каапэрацыя пры яе добрай арганізацыі наглядна, на жывым прыкладзе, пакажа вас селяніну выгаду і перавагу грамадзкага прынцыпу, прывучае яго да сумесных дзеяньняў пры куплі, продажу, пры той ці іншай вытворчай дзейнасьці, прывучае глядзець на сваю гаспадарку, на сваю працу, як на частку агульнае перабудовы ўсяе народнае гаспадаркі.

Каапэрацыя, па колькі ў яе ўцягваюцца, як актыўна працуючыя члены, мільёны сялянства, разам з тым зьвязвае сельскую гаспадарку моцнымі сувязямі з гаспадаркаю гораду, з гарадзкой сацыялістычнай прамысловасьцю.

Але Уладзімер Ільліч, гаворачы аб неабходнасьці і важнасьці каапэрацыі наказваў нам яшчэ адну вельмі важную ўмову.

I яшчэ адно паказаньне даў Уладзімер Ільліч аб нашай палітыцы ў вёсцы, гэта—паказаньне на **неабходнасьць дзейнічаць з найвялікшым цярпеньнем, асьцярожнасьцю, бяз усякага загаду і націску, стараючыся паказаць і даказаць сялянству выгаду і ўдобствы новага, на канкрэтным умелым прыкладзе**, на жывым практычным вопыце, а ня шляхам аднэй слоўнай агітацыі. «Мы маем мільёны раскіданых, распыленых вёсак, паасобных гаспадарак, перарабіць гэтыя гаспадаркі якім-небудзь шпаркім чынам, якім-небудзь загадам, узьдзейнічаньнем знадворку, з боку, было-б думкаю зусім бессансоўнаю... узьдзейнічаць на мільённыя дробныя сялянскія гаспадаркі можна толькі паступова, асьцярожна, толькі ўдачным практычным прыкладам...»

Такія тыя наказы, пакінутыя нам нашым правадыром і настаўнікам, выконваючы якія можна знайсьці сапраўдныя сацыялістычныя шляхі да абноўленай вёскі і выканаць асноўны наказ Леніна аб ператварэньні Расіі нэпаўскай у Расію сацыялістычную.

В. Л—ў.

> На каапэрацыю ў нас глядзяць няўважліва, не разумеючы таго,—якое выключнае значэньне мае гэтая каапэрацыя, папершае, з прынцыповага боку (уласнасьць на сродкі вытворчасьці ў руках дзяржавы), падругое, з боку пераходу да новых парадкаў, шляхам магчыма больш простым, лёгкім і даступным для селяніна.
>
> ЛЕНІН (аб каапэрацыі, т. XVIII. ч. 2. стар. 140).

Як я сустракаўся з Леніным

(ПА ЎСПАМІНАХ ДРУКАРА)

У друкарні Менскага спраўдому працуе зараз наборшчык т. Марковіч, Рыгор Мацьвеевіч, які часта сустракаў Ул. Ільліча Леніна і працаваў з ім разам у часе свайго знаходжаньня ў Швэйцарыі.

Тав. Марковіч з 1903 г. знаходзіўся ў бальшавіцкай арганізацыі і, з прычыны прасьледваньня яго паліцыяй, прымушан быў эміграваць з Кацярынаслаўу ў Швэйцарыю.

Прыехаўшы ў Бэрн, ён паступіў рабочым на шакаладную фабрыку «Тоблер». У Бэрне тав. Марковіч упяршыню ўбачыў Уладзімера Ільліча, які прыехаў зрабіць рэфэрат. Гэта было ў лютым 1905 году. Тав. Ленін у рэфэраце палемізаваў з меншавікамі.

Тав. Марковіч, падзяліўшыся ўспамінамі аб спатканьнях і рабоце з Леніным, сказаў наступнае:

Пасьля рэфэрату Ленін арганізаваў гутарку, у якой прынялі ўдзел усе рабочыя, выхадцы з Расіі, якія былі ў той час у Бэрне, а таксама студэнцтва. У часе гэтай гутаркі Уладзімер Ільліч даведаўся аб тым, што я па прафэсіі наборшчык.

Праз месяц, тав. Ленін напісаў Радамыслаўскаму (зараз Зіноўеў) у Бэрн, каб мяне прыслалі ў Жэнэву.

Праз некалькі дзён я быў ужо ў Жэнэве і пачаў працаваць у друкарні бальшавіцкае арганізацыі «Імпрымеры каапэратыў», якая зьмяшчалася па вул. Ру-да-Каруж. У гэтай друкарні пачала друкавацца газэта «Вперед», і наогул усе бальшавіцкія выданьні. Друкарня фактычна належала рабочым, якія ў ёй працавалі, і таму называлася каапэрацыйнай.

Працавалі ў друкарні ўсе бальшавікі.

Штодня Ленін каля 11-й гадз. дня прыяжджаў на вэлёсыпэдзе ў друкарню, дзе ў спэцыяльным пакоі, выдзеленым для рэдакцыі, працаваў да 2-3 гадз. дня. Большая частка нумару запаўнялася матар'ялам Уладзімера Ільліча.

Пасьля выпуску, здаецца, 12-га нумару «Вперед», мы перайшлі на газэту «Пролетарий». Гэта было зьвязана з вялікім разгортваньнем і ўзмацненьнем партыйнае работы ў Расіі.

Ленін вельмі часта гутарыў з рабочымі друкарні. Уладзімер Ільліч быў надзвычайна просты ў абыходжаньні з наборшчыкамі і адносіўся да іх patаварыску.

Мне запомніўся наступны факт, які характарызуе вялізную працаздольнасьць Уладзімера Ільліча. Аднойчы, Ленін прыехаў у друкарню —гэта было ў часе выданьня першых нумароў «Пролетария»—і на нашы заявы, што няма матар'ялу, ён задаў пытаньне: «якога матар'ялу няма». На гэта наборшчыкі і Уладзімераў, які заўсёды вярстаў газэту, адказалі:

«Няма фэльетону, перадавіцы і некалькі іншых артыкулаў».

Ленін коратка сказаў:

«Добра, заўтра будуць».

На другі дзень Уладзімер Ільліч прывёз чатыры вялізныя артыкулы, прыблізна радкоў па 200 кожны, лічачы радок на 5 квадратаў.

Мы задалі яму пытаньне:

«Гэта вы сёньня, Уладзімер Ільліч, напісалі?»

Тав. Ленін коратка і проста адказаў: «Так».

Наборшчыкі і яго ўлюбёны карэктар Біркс пераглянуліся паміж сабою і былі вельмі зьдзіўлены ад такой працаздольнасьці.

Уладзімер Ільліч быў вельмі заклапочаны цяжкімі ўмовамі працы наборшчыкаў. Ён ня раз зьвяртаў сваю ўвагу на немагчымасьць працаваць у друкарні, якая зьмяшчалася ў адным маленькім магазыне. Урэшце, Бонч-Бруевіч не бяз труднасьцяй знайшоў вельмі добрае памяшканьне для друкарні, куды мы праз нейкі час і пераехалі.

Па настаяньні Уладзімера Ільліча ў старым памяшканьні друкарні была арганізавана школа для навучаньня тых, хто выяжджаў у Расію, устаноўцы падпольных друкарняў і набору ў іх. Арганізацыя, згодна парадзе Леніна, дачучыла мне кіраваць гэтай школай.

У пачатку 1906 г. я выехаў у Расію для падпольнае работы і больш з Леніным не сустракаўся.

АДОЗВА ЛЕНІНА АБ ВАЙНЕ

У архіве Інстытуту Леніна ёсьць рукапіс Леніна аб вайне які, як відаць з першага сказу, напісан Уладзімерам Ільлічом у жніўні 1915 году. Паводле ўсіх даных адозва прызначалася для лістка праклямацый ЦК РС-ДРП(б), якія выдаваліся рэдакцыяй «Сацыял-дэмакрата» ў часе вайны. Дакумант напісан на трох паўлістках чорным атрамантам, дробнымі літарамі з нязначнымі выпраўленьнямі ў тэксьце.

ІНСТЫТУТ ЛЕНІНА

Таварышы, рабочыя!

Вось ужо больш году працягваецца эўрапейская вайна. Як відаць з усяго, яна п[ра]цягнецца яшчэ вельмі доўга, бо калі Нямеччына добра падрыхтавана і зараз зьяўляецца мацнейшай за ўсіх, дык затое чацьвертная згода (Расія, Англія, Францыя, Італія) мае больш людзей, больш грошай, апрача таго, свабодна атрымлівае вайсковую амуніцыю ад самай багатай краіны сьвету — Злучаных Штатаў Амэрыкі.

З-за чаго-ж адбываецца гэта вайна, якая прыносіць чалавецтву нячуваныя няшчасьці, пакуты? Урад і буржуазія кожнай ваюючай краіны выкідвае мільёны рублёў на кнігі і газэты, ускладаючы віну на праціўніка, узбуджаючы ў народзе страшэнную нянавісьць да ворага, не спыняючыся ні перад якою хлусьнёю, каб прадставіць сябе ў відзе «абарончай» краіны, якая падпала пад несправядлівае нападзеньне. У сапраўднасьці-ж гэта ёсьць вайна паміж дзьвюма групамі разбойніцкіх вялікіх дзяржаў, якія змагаюцца з-за падзелу калёній, з-за падняволеньня іншых нацый, з-за выгад і прывілеяў на сусьветным рынку. Гэта—самая рэакцыйная вайна, вайна сучасных рабаўласьнікаў за захаваньне і ўзмацненьне капіталістычнага рабства. Англія і Францыя хлусяць, калі кажуць, што ваююць за свабоду Бэльгіі.

У сапраўднасьці яны даўно падрыхтавалі вайну і вядуць яе дзеля таго, каб абрабаваць Нямеччыну, каб адабраць ад яе калёніі, яны заключылі ўмову з Італіяй і Расіяй аб грабежніцтве і падзеле Турцыі і Аўстрыі. Царская манархія Расіі вядзе драпежніцкую вайну, імкнучыся да захопу Галіцыі, адабраньня зямлі ў Турцыі, падняволеньня Пэрсіі, Манголіі. Нямеччына вядзе вайну за абрабаваньне калёній Англіі, Бэльгіі, Францыі. Ці пераможа Нямеччына, ці пераможа Расія, ці скончыцца вайна ў нічыю, ва ўсякім выпадку яна прынясе чалавецтву новае прыгнечаньне сотняў мільёнаў насельніцтва ў калёніях Пэрсіі, Турцыі, Кітаю, новае падняволеньне нацый, новыя ланцугі для рабочае клясы ўсіх краін.

Якія-ж задачы рабочае клясы ў адносінах да гэтай вайны? Мне дан даў адказ у аднагалосна ўхваленай сацыялістымі ўсяго сьвету рэзалюцыі Базэльскага міжнароднага сацыялістычнага кангрэсу 1912 г. Гэта рэзалюцыя была ўхвалена, прадбачачы іменна такую вайну, якая распачалася ў 1914 годзе. Гэта рэзалюцыя гаворыць, што вайна рэакцыйна, што яна рыхтуецца ў інтарэсах «прыбыткаў капіталістых», што рабочыя лічаць «злачынствам страляць адзін у аднаго», што вайна павядзе да «пралетарскае рэвалюцыі», што прыкладам тактыкі для рабочых зьяўляецца Парыская Камуна 1871 году і кастрычнік і сьнежань 1905 году ў Расіі, г. зн. рэвалюцыя. Усе сьвядомыя рабочыя Расіі стаяць на баку расійскай сацыял-дэмакратычнай рабочай фракцыі ў Дзяржаўнай Думе (Пятроўскага, Бадаева, Муранава, Самойлава, Шагава), якіх царскі ўрад выслаў у Сібір за рэвалюцыйную прапаганду супроць вайны, супроць ураду. Толькі такая рэвалюцыйная прапаганда, рэвалюцыйная дзейнасьць, якая вядзе да абурэньня мас, можа выратаваць чалавецтва ад жудасьцяй сучаснае вайны і надыходзячых войнаў. Толькі рэвалюцыйнае скід[ан]ьне буржуазных урадаў, у першую чаргу, самага рэакцыйнага дзікага барбарскага царскага ўраду, адкрывае шлях да сацыялізму і міру паміж народамі.

І хлусяць тыя сьвядомыя і несьвядомыя слугі буржуазіі, якія хочуць пераканаць народ у тым, што скіданьне царскае манархіі можа прывесьці толькі да перамог і ўзмацненьня нямецкай рэакцыйнай манархіі і нямецкай буржуазіі.

Хоць правадыры нямецкіх сацыялістых, як і многія самыя выдатныя сацыялістыя Расіі, перайшлі на бок «сваёй» буржуазіі і дапамагаюць ашукваць народ казкамі аб «абарончай» вайне, але ў рабочых масах Нямеччыны расьце, мацнее пратэст і абурэньне супроць свайго ўраду. Сацыялістыя Нямеччыны, якія не перайшлі на бок буржуазіі, абвясьцілі ў друку, што яны лічаць «гераічнай» тактыку расійскай сацыял-дэмакратычнай рабочай фракцыі. У Нямеччыне выдаюцца нелегальна адозвы супроць вайны, супроць ураду. Дзесяткі і сотні лепшых сацыялістых Нямеччыны, у тым ліку вядомага прадстаўніка жаночага рабочага руху Клару Цэткін, нямецкі ўрад кінуў у турмы за прапаганду ў рэвалюцыйным духу. Ва ўсіх без выключэньня ваюючых краінах расьце абурэньне рабочых мас. Прыклад рэвалюцыйнай дзейнасьці сацыял-дэмакратаў Расіі, тым больш усякі посьпех рэвалюцыі ў Расіі нямінуча зрушыць наперад вялікую справу сацыялізму і перамогі пралетарыяту над эксплёататарскай крывавай буржуазіяй.

Вайна набівае кішэні капіталістым, якім цячэ золата з скарбніцы вялікіх дзяржаў.

Вайна выклікае сьляпое азлабленьне супроць ворага і буржуазія ўсімі сіламі накіроўвае гэты бок незадавальненьня народу, адцягваючы яго ўвагу ад галоўнага ворага: ураду і пануючых кляс сваёй краіны. Але вайна, нясучы незьлічоныя жудасьці і няшчасьці працоўным масам, прасьвятляе і загартоўвае лепшых прадстаўнікоў рабочае клясы. Калі загінуць, дык загінем у барацьбе за сваю справу, за справу рабочых, за сацыялістычную рэвалюцыю, а не за інтарэсы капіталістых, памешчыкаў і цароў,—вось што бачыць і адчувае кожны сьвядомы рабочы. I як ня цяжка [illegible] рэвалюцыйная сацыял-дэмакр[атыч]ная работа, яна магчыма, яна ідзе наперад ва ўсім сьвеце, у ёй ратунак.

Прэч царскую манархію, якая ўцягнула Расію ў цяжкую вайну, што прыгнечвае народы.

Няхай жыве сусьветнае братэрства рабочых і міжнародная рэвалюцыя пралетарыяту.

> Прынцып нацыянальнасьці гістарычна нямінучы ў буржуазным грамадзтве, і лічачыся з гэтым грамадзтвам, марксысты цалком прызнае гістарычную законнасьць нацыянальных рухаў. Але, каб гэта прызнаньне не абярнулася ў апалёгію нацыяналізму, трэба, каб яно абмяжоўвалася надта строга толькі тым, што ёсьць прагрэсыўнага ў гэтых рухах,—каб гэта прызнаньне не вяло да зацямненьня пралетарскай сьвядомасьці буржуазнай ідэялёгіяй.
>
> (1913 год. ЛЕНІН. Крытычныя заметкі па нацыянальным пытаньні. Т. XIX, ст. 52-53).

Пагалоўнае каапэраваньне немагчыма бяз культурнай рэвалюцыі. Культурная рэвалюцыя—згуртаванасьць раду прасьцейшых задач у адносінах да шырачэйшых мас.

Нашы посьпехі ў будаўніцтве сацыялістычнай гаспадаркі—прадпасылка для ажыцьцяўленьня культурнай рэвалюцыі.

ЗА КУЛЬТУРНУЮ РЭВАЛЮЦЫЮ

В. КНОРЫН

За паднясеньне якасьці прадукцыі гаспадаркі БССР. Культурная рэвалюцыя ідзе не толькі праз школу, навуку, мастацтва, але праз культуру штодзённай працы. Барацьба за элемэнтарную пісьменнасьць, брашуру, газэту масам—наша першачарговая задача.

Пытаньне аб культурнай рэвалюцыі, як аб асобнай буйнейшай задачы цэлае эпохі, Уладзімер Ільліч паставіў у сваіх апошніх творах невадоўга да сваёй сьмерці. Пры гэтым ён культурную рэвалюцыю разумеў, як рэвалюцыйнае перавыхаваньне самых шырокіх народных мас—перш за ўсё сялянства—для пераможнага сацыялістычнага будаўніцтва.

У вядомым артыкуле «Аб каапэрацыі»,—вызначаючы нашы далейшыя задачы, разьвіваючы свой каапэрацыйны плян,—ён казаў, што побач з перабудоваю нашага апарату, «наша задача заключаецца ў культурнай рабоце для сялянства». Ставячы нашай эканамічнай задачай у вёсцы пагалоўнае каапэраваньне, ён казаў, што «пагалоўнае каапэраваньне немагчыма бяз цэлай культурнай рэвалюцыі». Пры гэтым Уладзімер Ільліч культурную рэвалюцыю разумеў, як згуртаванасьць раду прасьцейшых задач у адносінах да самых шырокіх мас: зрабіць наша насельніцтва настольні «цывілізаваным», каб яно зразумела ўсе выгады пагалоўнага ўдзелу ў каапэрацыі і нал(?)дзіла гэты ўдзел; зрабіць наша насельніцтва пагалоўна пісьменным, даць кнігу і газэту самым шырокім масам, стварыць фактычную роўнасьць для ўсіх, раней прыгнечаных, падняць насельніцтва нашае краіны, па дзікасьці паўазіяцкага быту, на ступень элементарнейшай сучаснай культуры.

Лічачы культурную рэвалюцыю прадпасылкаю перамогі сацыялізму, пагалоўнага каапэраваньня, электрыфікацыі і г. д., Уладзімер Ільліч знаходзіў, што «для нас гэта культурная рэвалюцыя прадстаўляе надзвычайныя труднасьці і чыста культурнае ўласьцівасьці (бо мы няпісьменны) і ўласьцівасьці матар'яльнае (бо для таго, каб быць культурным, патрэбна пэўнае разьвіцьцё матар'яльных сродкаў вытворчасьці, патрэбна пэўная матар'яльная база),—але ён падкрэсьліваў усю важнасьць, вострасьць, усё вялізарнейшае значэньне гэтае задачы, калі гаварыў: «для нас досыць цяпер гэтай культурнай рэвалюцыі, каб аказацца ў поўнай меры сацыялістычнай краінай».

З тых часоў, як Ленін паставіў за ўсёй вострасьці перад намі пытаньне аб культурнай рэвалюцыі, прайшло як раз пяць гадоў. За гэтыя пяць гадоў мы атрымалі першыя посьпехі ў справе арганізацыі сацыялістычнае гаспадаркі, мы ўзьнялі вытворчыя сілы нашае краіны, мы ўмацавалі нашу матар'яльную базу, гэтым самым мы стварылі ў некаторай меры ўмовы для культурнае рэвалюцыі, для большае культурнасьці мас. Але гэты самы рост нашае краіны яшчэ больш востра, чым пяць гадоў таму назад, ставіць перад намі гэту ленінскую праблему. Цяпер пытаньне аб нашай «паўдзікасьці», «някультурнасьці» выпірае яшчэ з большай сілай, чым пяць гадоў таму назад. Больш таго. Калі Ленін зьвязваў пастаноўку праблемы культурнае рэвалюцыі ў першую чаргу з сялянствам, з задачаю пагалоўнага каапэраваньня вёскі, дык мы да гэтага цяпер ужо павінны дадаць, што ўцягненьне самых шырокіх мас у сацыялістычнае будаўніцтва, у рацыяналізацыю нашае прамысловасьці стольні-ж востра патрабуе культурнага ўздыму рабочае клясы, цэлай культурнай рэвалюцыі ў рабочай клясе.

Таму цяпер ужо адкладваць вырашэньне гэтае праблемы нельга—пытаньне аб культурнай рэвалюцыі павінна быць высунута сёньня-ж, як самая вострая праблема дня, над якою павінна працаваць уся партыя разам з усімі сумленнымі і сьвядомымі беспартыйнымі савецкімі працаўнікамі. Ухіленьне ад гэтай задачы цяпер—ёсьць ухіленьне ад асноўнай і важнейшай задачы сацыялістычнага будаўніцтва.

* * *

Ленін казаў: «каб дасягнуць праз НЭП удзелу ў каапэрацыі пагалоўна ўсяго насельніцтва,—вось для гэтага патрэбна цэлая эпоха. Мы можам прайсьці на добры канец гэту эпоху ў адно-два дзесяцігодзьдзі. Але ўсё-ж гэта будзе асобная гістарычная эпоха, бяз гэтай гістарычнай эпохі, без пагалоўнае пісьменнасьці, без выстарчальнае ступені талковасьці, без выстарчальнае ступені прывучэньня насельніцтва да таго, каб карыстацца кніжкамі, і без матар'яльнай асновы гэтага, бяз пэўнае забясьпечанасьці, скажам, ад неўраджаю, ад голаду і г. д., бяз гэтага нам сваёй мэты не дасягнуць».

З таго часу, як Ленін пісаў гэтыя радкі, як ужо гаварылася, прайшло пяць гадоў.

На аснове ўжо выкананае работы, 15-ы зьезд мог вынесьці дырэктыву: «Пашырыць і ўмацніць сетку спажывецкай, сельска-гаспадарчай і саматужна-прамысловай каапэрацыі, маючы на ўвазе ўцягненьне ў каапэрацыю ў працягу бліжэйшага пэрыяду ўсёй беднаты і большасьці серадлякоў», г. зн. большай часткі ўсяе вёскі.

Гэту задачу і вызначэньне тэрмінаў для правядзеньня ленінскага каапэрацыйнага пляну—мы маглі паставіць толькі дзякуючы таму, што мы ўжо дасягнулі мінімальнай матар'яльнай забясьпечанасьці мас, што мы ўжо становімся менш залежнымі ад неўраджаю, менш падпалымі голаду, што перад намі адкрываецца больш шырокая магчымасьць ставіць сур'ёзнейшыя і важнейшыя пытаньні.

Але тут вось адразу мы натыкаемся на пытаньне аб тым, што наша малакультурнасьць, наш паўазіяцкі «культурны» ўзровень зьяўляецца перашкодаю для ўздыму нашае эканомікі, для стварэньня большай матар'яльнай забясьпечанасьці шырокіх мас.

Возьмем усяго пару прыкладаў.

Рацыяналізацыя прамысловасьці і інтэнсыфікацыя сельскай гаспадаркі натыкаецца на нашу някультурнасьць, на нашы прадзедаўскія навыкі, як на сур'ёзнейшую перашкоду ў нашым далейшым разьвіцьці.

Мы шырока распрапагандавалі выгоднасьць жывёлагадоўлі ў Беларусі. Больш таго, мы ўжо значна разьвілі нашу жывёлагадоўлю. Але ў той-жа час мы для ўнутранога спажываньня ўвозім масла з РСФСР і Украіны. Чаму? Таму, што наша

[illegible] скацыя [illegible]

[illegible]

праблемы нашае прамысловасьці, як праблемы культуры.

Мы ня ўлічваем таго, што рацыяналізацыя нашае прамысловасьці, барацьба за зьніжэньне сабекошту, за зьніжэньне накладных выдаткаў ёсьць вялізная культурная праблема, якая патрабуе палепшанае работы ад рабочага і служачага, больш уважлівых і культурных адносін да сваёй справы, пісьменнасьці, кемлівасьці і паваротлівасьці, адмаўленьня ад сваёй цэхавай абмежаванасьці. Мы ўсё яшчэ выпускаем з-пад увагі, што рацыяналізацыя вытворчасьці ёсьць цэлая культурная рэвалюцыя на прадпрыемстве, што зьніжэньне цэн і палепшаньне абслугоўваньня пакупца, культурныя адносіны да пралетара-пакупца—ёсьць цэлая культурная рэвалюцыя за прылаўкам.

[illegible]

І тут мы мала, праступна мала, зрабілі.

Мы ўсё яшчэ, больш за ўсё, займаемся усякай мішурой, выкрунтасамі, замест таго, каб выконваць сур'ёзную справу для мільёных мас. У нас усё яшчэ шмат панства, арыстакратызму і інтэлігентшчыны, адарванасьці ад масавых запатрабаваньняў, рабскага захапленьня кунсткаморнымі рэдкасьцямі намешчыцкага маёнтку і стваранага дробнабуржуазнага інтэлігента, якія з пункту гледжаньня мільёных мас зьяўляюцца глупствам. Ці-ж ня дзіка гучаць у нашых умовах інтэлігенцкія мары аб перанясеньні вулічнае культурнасьці Бэрліну і Прагі ў Менск, аб перанясеньні ў Менск лоску Унтэр-дэн-Ліндэн і Фрыдрыхштрассэ, створанага на плячох рабочых кварталаў. Ці-ж ня сьмешнымі зьяўляюцца тыя

[illegible]

адпускае значныя сродкі. Ісьнуе добраахвотнае таварыства «Прэч няпісьменнасьць». Але работа яшчэ дагэтуль разьвіта слаба. Вынікі пакуль што мізэрныя. Трэба, як-бы там ні было, дамагчыся пералому. Трэба па магчымасьці шырэй арганізаваць культурнае добраахвотніцтва. Трэба, як-бы там ні было, пасунуць справу наперад больш шпаркімі крокамі. Трэба, каб палітыка, культура дайшла да самага адсталага селяніна.

Мы затрачваем значныя сродкі на друк, на газэту, на кнігу, але мы яшчэ далёка не дабіліся таго, каб кожны пісьменны—а іх меншая палова насельніцтва—чытаў нашу газэту і нашу кнігу. Тыражы нашых газэт мізэрныя. У сялянскай Беларусі сялянская масавая газэта «Беларуская Вёска» распаўсюджваецца толькі ў 12.000 экз. Сорам і ганьба! [illegible]

яна выдана нашым Белдзяржвыдавецтвам, ні адна газэта яе не адзначыла рэцэнзіяй, ні ў водной вітрыне яе няма. Што гэта: сабатаж, злачынства, падбайнасьць. Перш за ўсё, бюракратычныя адносіны, погляд зьверху на пытаньні культурнага ўздыму мас. Неразуменьне таго, што значна важней адну кніжку давесьці да 10.000 чытачоў, чым 10 кніжак да 1.000 чытачоў, што цяпер уся сутнасьць у масавасьці кожнага нашага мерапрыемства, што ў масавасьці—аснова нашае палітыкі, што культурная рэвалюцыя і масавая патрэбнасьць у кнізе пойдзе праз інтарэс да палітычнае надзеннае кніжкі, што толькі на сьлядох палітычнае кніжкі пойдзе мастацкая ў масы.

Возьмем кіно і тэатр.

Мы маем дасканалыя маладыя, здольныя да разьвіцьця, тэатральныя калектывы. Мы крытыкуем іх, робім шум вакол тэатру, а часамі «нават» аб тэатры. Але адносімся да тэатру, да свайго тэатру папанску, прымушаючы акторскую моладзь граць пры паўпустой залі, у той час, як масы патрабуюць культурнага добрага відовішча, у той час, як тэатр зьяўляецца аднэй з мацнейшых зброяў культурнае рэвалюцыі. Нічым іншым, як няўменьнем арганізаваць справу, гэтага тлумачыць нельга. Нічым іншым, як адарванасьцю ад мас, бюракратызмам, гэтага тлумачыць нельга. Трэба аб гэтым падумаць. Трэба, каб савецкія арганізатары гэтае справы зразумелі, што можа быць поўнай тэатральная заля, калі будзе праведзена патрэбная работа. Трэба зразумець, што дзяржава можа ўтрымліваць тэатр і выдаваць любую датацыю, калі ён працуе для шырокіх рабочых і сялянскіх мас.

А кіно,—гэта найбольш масавае з усіх відаў мастацтва, гэта найбольш уплываючае з усіх відаў мастацтва. Ці-ж вакол яго скандэнт-

[illegible]

думкі якраз і заключаецца сіла бюракратызму, у гэтай інэртнасьці пасыўнасьці і някультурнасьці масы—яго корані. Калі самыя шырокія масы выйдуць з сваёй някультурнасьці, тады, зразумела, згіне і азіятчына ва ўстановах, але мы павінны пайсьці таксама насустрач. Мы павінны прад'явіць патрабаваньне савецкаму чыноўніку быць культурным, папераджальным да наведвальнікаў, уважлівым сучасным савецкім працаўніком.

Культурная рэвалюцыя павінна стаць справай самых шырокіх мас. Нашай адсталасьці, някультурнась- ўстановах, хаце і ўсюды паці ў быце, някультурнасьці ва вінна быць абвешчана рашучая барацьба. Калі мы ўсе будзем працаваць над выкараненьнем нашай уласнай някультурнасьці і ўздымам мас на больш высокі ўзровень, калі мы ўсе свае мерапрыемствы прыстасуем для абслугоўваньня самых шырокіх мас, калі нашы культурныя працаўнікі стануць сапраўднымі арганізатарамі культурнай рэвалюцыі дык гэтым будзе зроблены буйнейшы крок наперад.

Культурная рэвалюцыя патрабуе працяжнай і моцнай барацьбы, барацьбы на цэлую эпоху. Мы маем усе падставы выбрацца з нашай някультурнасьці і дзікасьці, таму, «што нідзе народныя масы не зацікаўлены так сучаснай культурай, як у нас, нідзе пытаньні культуры ня ставяцца так глыбока і пасьлядоўна, як у нас, нідзе, ні ў аднэй краіне, дзяржаўны ўрад не знаходзіцца ў руках рабочай клясы, якая ў масе сваёй даскапала разумее недахопы свае, не скажу культурнасьці, а скажу пісьменнасьці, нідзе яна не гатова прыносіць і ня прыносіць такіх ахвяр для паляпшэньня свайго становішча ў гэтых адносінах, як у нас» (Ленін).

І ў гэтым ёсьць парука хуткай ліквідацыі нашай някультурнасьці, хуткай перамогі культурнай рэвалюцыі.

Для нас важна прыцягненьне да кіраўніцтва дзяржаваю ўсіх працоўных. Гэта гіганцкі цяжкая задача. Сацыялізму ня можа ўвесьці партыйная меншасьць. Яго могуць увесьці дзесяткі мільёнаў, калі яны навучацца ўсё рабіць самі.

(Даклад Леніна аб зьмене партпраграмы і назвы партыі. Т. XV, стар. 155).

Рэнэгат Чан Кай-шы

АБЯЦАЕ „АХОЎВАЦЬ ІНТАРЭСЫ РАБОЧЫХ“

ШАНХАЙ, 20. У агалошанай Чан Кай-Шы заяве аб праграме гаміндану ў галіне замежнай і ўнутраной палітыкі зьмяшчаецца абяцаньне ўвесьці рабочае законадаўства. Заява далей абяцае „ахоўваць інтарэсы рабочых і падтрымліваць спакой у прамысловасьці.“ Апроч таго, заява ў галіне ўнутраное палітыкі зьмяшчае наступнае: барацьба з камуністычнымі лёзунгамі і юнацкім рухам, якія маюць на ўвазе разбураючыя мэты, забарона народных дэманстрацый пакуль ЦК гаміндану не распрацуе плян і лёзунгі для такіх дэманстрацый, і скліканьне нацыянальнага збору для падрыхтоўкі паўночнае экспэдыцыі.

Бойкі на поўдні

ШАНХАЙ, 19. Па ангельскіх вестках войска Чан Фа-гуя, у выніку бою з арміяй Лі Ці-сіна, высечана з раёну Усходняй ракі (у правінцыі Гуандун).

Пекінскі ўрад награжае карамі сьмерцю

ПЕКІН, 19. Гэтымі днямі быў пакаран сьмерцю былы дырэктар сярэдняй школы ў Івары Гао Ен-шама, абвінавачаны ў спробе зьвяржэньня існуючага ладу. Зараз пекінская паліцыя абвясьціла, што ўсялякая спроба арганізаваць аддзяленьне гаміндану, ці народнай арміі на абшары, падуладным пекінскім уладам, будзе карацца сьмерцю.

Зброя для Чжан Цзо-ліна

НЬЮ-ЁРК, 19. „Асошыэйтэд Прэс“ паведамляе з Манілы, што, як сьцьвярджае газэта „Маніла Бюлецін“, японскі крэйсэр „Охі“ канвайруе чэха-славацкі параход „Прага“ з грузам зброі, якая, відавочна, прызначана для Чжан Цзо-ліна.

ШАНХАЙ, 19. Нанкінскія ўлады заявілі нямецкаму і нарвэскаму консулам энэргічны пратэст супроць дастаўкі і перадачы нямецкімі і нарвэскімі фірмамі зброі Чжан Цзо-ліну і Сун Чуан-фану.

Нямецкая буржуазія засумавала па моцнай уладзе

БЭРЛІН, 19. Нарада агульна-нямецкага ўраду з прадстаўнікамі ўрадаў паасобных нямецкіх дзяржаў закончылася. Нарадай ухвалена рэзалюцыя, якая канстатуе, што узаемаадносіны паміж Нямеччынай у цэлым і паасобнымі нямецкімі дзяржавамі, вызначаныя ў Ваймарскай канстытуцыі, зьяўляецца нездавальняючай і павінна быць перагледжана ў сваіх асновах. У рэзалюцыі аднадушна прызнаецца неабходнай моцная цэнтральная дзяржаўная ўлада. Вырашэньне гэтага пытаньня павінна быць падрыхтавана камісіяй, складзенай на парытэтных пачатках з прадстаўнікоў цэнтральнага і абласных урадаў. Камісія гэта павінна прадставіць свой даклад новай нарадзе ўсіх нямецкіх урадаў.

*

Пераможаная ў сусьветнай вайне, пазбаўленая сваіх калёній, абрэзаная на Захадзе і Ўсходзе, заціснутая плянам Даўеса, Нямеччына ня можа марыць аб рэваншы зараз, але ня можа таксама прымірыцца і з сучасным сваім становішчам. Утайку Нямеччына бязумоўна марыць аб рэваншы і тое-сёе робіць з гэтаю мэтаю. Ня так даўно намі высьвятлялася праблема аўстра-нямецкага аб'яднаньня, якое мае шмат прыхільнікаў і ў Нямеччыне, і ў Аўстрыі. Сэнс гэтага аб'яднаньня—гаспадарчае ўмацаваньне абедзьвюх краін, якое павінна выклікаць агульна-палітычнае ўмацаваньне нямецкіх дзяржаў.

Чарговым зьвяном у ланцугу мерапрыемстваў, накіраваных да ўмацаваньня Нямеччыны, зьяўляецца ўмацаваньне цэнтральнае ўлады. Вось гэтае пытаньне і абмяркоўваюць прадстаўнікі асобных нямецкіх урадаў разам з агульна-нямецкім урадам. Няйначай, як у хуткім часе мы будзем сьведкамі адпаведных зьмен у нямецкай канстытуцыі.

Аднаўленьне працы рэйхстагу

БЭРЛІН, 19. Сёньня аднавіліся заняткі рэйхстагу, які прыступіў да першага чытаньня бюджэту.

ПОЛЬШЧА І ЗАХ. БЕЛАРУСЬ ПЕРАД ВЫБАРАМІ

Адозва блёку супрацоўніцтва з урадам

ВАРШАВА, 20. Агалошана перадвыбарная адозва „беспартыйнага блёку супрацоўніцтва з урадам“ (прыхільнікі Пілсудзкага). У адозьве зазначаецца, што новы сойм павінен будзе перагледзець канстытуцыю, узмацніць уладу прэзыдэнта, разьмежаваць кампэтэнцыю законадаўчае і выканаўчае ўлады. Сярод падпісаўшых адозву—мёны прадстаўнікоў прамысловасьці, гандлю і банкаў, а таксама буйных памешчыкаў кансэрватыўнага лягеру.

Забастоўка друкароў у Вільні

ВАРШАВА, 19. „Глос Праўды“ паведамляе, што ў Вільні вынікла забастоўка друкароў, у зьвязку з чым з усіх мясцовых газэт вышла толькі „Слова“.

ППС і „Вызваленьне“

ВІЛЬНЯ, 19. У Горадзеншчыне мясцовыя арганізацыі ППС і „Вызваленьне“ (кулацкая партыя) пастанавілі выступіць на выбарах супольна. Першым кандыдатам свайго выбарчага сьпісу яны высоўваюць пац. старшыні самаўраду м. Сувалак—Галая.

Посьпех агітацыі б. грамадаўцаў

ВІЛЬНЯ, 19. Віленская манархічная газэта „Слова“ паведамляе, што б. грамадаўцы разьвілі ў Беларусі пад Польшчаю перадвыбарную агітацыю, якая карыстаецца вялікім посьпехам сярод жыхарства.

Польскі шпіянажу Данцыгу

БЭРЛІН, 12. Як паведамляе «Дэйчэ Альгэмэйнэ Цэйтунг», польскі ўрад [illegible] навіў адазваць кіраўніка ваеннацыйнага аддзелу пры польскім дыплёматычным прадстаўніцтве [illegible]дыгу палкоўніка Біркенмайера. [illegible] этым, замест Біркенмайера ніхто ня будзе назначаны. Як паказвае газэта, у апошні час імя Біркенмайера часта ўпаміналася ў сувязі з сэнсацыйным выкрыцьцём у галіне шпіянажу. У мінулым годзе былы польскі афіцэр Плуцкевіч рабіў спробу ўгаварыць аднаго з служачых нямецкага генэральнага консульства у Данцыгу, каб ён за высокую плату перадаваў яму дакументы консульства. Плуцкевіч заявіў, што працуе для польскай разьведкі, якою кіруе палкоўнік Біркенмайер і ад якога асабіста атрымлівае грошы, ня гледзячы на тое, што сам ён, Плуцкевіч высланы за межы вольнага гораду Данцыга. Далей газэта паведамляе, што другі польскі падданы, які з той пары папаў ужо ў турму па абвінавачваньні ў подкупе, таксама рабіў спробу дабыць сакрэтныя дакументы аднэй арганізацыі і ўзброеньня данцыгскай ахраннай паліцыі. На судзе гэты агент заявіў, што ён таксама знаходзіцца на службе ў палкоўніка Біркенмайера. Гэтыя выкрыцьці і прывялі да адкліканьня Біркенмайера польскім урадам.

НА АМСТЭРДАМСКАЙ ГАВАРЫЛЬНІ

ТРЫ ДНІ БЯСПЛОДНЫХ ДЭБАТАЎ

БЭРЛІН, 19. Карэспандэнту ТАСС вядома з аўтарытэтных крыніц, што, ня гледзячы на трохдзённыя дэбаты, на сэсіі выканкому Амстэрдамскага Інтэрнацыяналу ні па водным з найважнейшых пытаньняў не ўдалося дабіцца аднадушша. Па пытаньні аб рэзыдэнцыі сакратарыяту і выканкому высоўваюцца наступныя прапановы. Усенямецкае аб'яднаньне прафсаюзаў выказваецца за Бэрлін, ці Франкфурт-на-Майне, ангельцы—за Брусэль, а галяндцы і французы—за тое, каб сакратарыят застаўся ў Амстэрдаме.

Пасьля ўходу з паста генэральнага сакратара Удэгеста, Інтэрнацыянал ня можа знайсьці адпаведнай кандыдатуры на гэты пост. Часова на чале сакратарыяту, як і раней, застаецца Засэнбах. Што датычыць пытаньня аб старшыні Амстэрдамскага Інтэрнацыяналу і прадстаўніцтве ангельскіх трэд-юньёнаў у выканкоме, то ў апошнія дні стварылася ўражаньне, што ангельцы гатовы адмовіцца ад Пэрсэля і заставіць сваім прадстаўніком у выканкоме Джорджа Хікса, але пад умоваю, што ён ня будзе старшынёю.

ПАНАМЭРЫКАНСКАЯ КАНФЭРЭНЦЫЯ

Выгукі ў гонар Нікарагуа

НЬЮ-ЁРК, 19. Сёньня пасьля ад'езду Куліджа пачалася дзелавая частка панамэрыканскае канфэрэнцыі. Над будынкам, дзе адбываюцца пасяджэньні канфэрэнцыі, узьняты сьцягі 21 дзяржавы, якія бяруць удзел у канфэрэнцыі.

Натоўпы, якія сабраліся па вуліцах Гаваны, віталі ўздым сьцягу Нікарагуа выгукамі: „Хай жыве Нікарагуа“. Пасяджэньне адчынілася прывітальнаю прамоваю міністра замежных спраў Кубы, складзенай у агульных выразах. Старшынёю канфэрэнцыі выбран старшыня дэлегацыі Кубы.

Посьпехі СССР

сустракаюцца рабочымі з запалам.

НЬЮ-ЁРК, 19. У Чыкага на мітынгу, на якім сабралася больш 1.200 рабочых, з дакладам аб паездцы ў СССР выступіў Маўрэр, старшыня амэрыканскай прафсаюзнай дэлегацыі, якая наведала СССР летам 1927 году. Заявы Маўрэра, аб посьпехах і моцным становішчы Савецкага Саюзу, а таксама аб добрых умовах працы рабочых у СССР, былі сустрэнуты прысутнымі на мітынгу рабочымі з запалам. Да паездкі ў СССР Маўрэр быў старшынёю фэдэрацыі працы штату Пэнсільванія. Пасьля прыезду з СССР яго прымусілі выйсьці ў адстаўку. Аднача́сова Маўрэр звольнен ад пасады старшыні навуковага аддзелу фэдэрацыі.

••• Па Савецкім Саюзе •••

Вялізарны попыт на творы Леніна

МАСКВА, 19. Па даных Дзяржвыдавецтва, тыраж першага выданьня поўнага збору твораў Леніна мяркаваўся ў 30.000 экз., але падпіска за першыя тры месяцы дала 46.000 экз., а пад канец 1924 году было выпушчана першага выданьня каля 100.000 экз. Вялізарны попыт на творы Леніна прымусіў Дзяржвыдавецтва выпусьціць другое выданьне, больш дарагое і трэцяе патаннае. Першыя тыражы (30.000 для другога выданьня і 50.000 для трэцяга выданьня) разышліся поўнасьцю, прышлося выпусьціць дадатковыя тыражы. Да сьнежня 1924 году прынята падпіскі на другое выданьне 3[illegible].458, а на трэцяе выданьне—102.931 экз. Ленінскія зборнікі разам з зборам твораў даюць цэльны малюнак жыцьця і творчасьці Уладзімера Ільліча.

Да гэтага часу выпушчана 6 ленінскіх зборнікаў. У 1928 годзе мяркуецца акрамя працягу выданьня поўнага збору твораў таксама выдаць паасобныя творы Леніна для шырокіх колаў чытачоў. Будуць выданы „Дзяржава і рэвалюцыя“, «Што рабіць», „Аб дзіцячай хваробе“ і г. д. Да сучаснага моманту паасобныя творы Леніна выданы на мовах: польскай, яўрэйскай, казакскай, нямецкай, татарскай, узьбекскай, башкірскай і на цэлым радзе іншых моў народнасьцяй СССР.

Ход хлебазагатовак

МАСКВА, 19. За трэцюю пяцідзёнку студзеня, па даных Наркамгандлю СССР, загатоўлена 158.286 тон хлебапрадуктаў супроць 101.511 тон, загатоўленых у другой пяцідзёнцы і 122.303 тон, загатоўленых у першую пяцідзёнку студзеня. Усяго ў першай палове студзеня загатоўлена 382.206 тон хлебапрадуктаў супроць 305.115 тон, загатоўленых у другой палове сьнежня. Ажыўленьне загатовак у трэцяй пяцідзёнцы студзеня адзначаецца амаль па ўсіх раёнах і культурах. Загатоўка жыта павялічана з 19.999 тон, у другой пяцідзёнцы, да 30.868 тон у трэцяй пяцідзёнцы студзеня. Павялічылася таксама загатоўка пшаніцы з 51.415 тон да 77.904 тон.

Да пераходу на 7-гадзінны рабочы дзень

МАСКВА, 19. СНК СССР даручыў работу па падрыхтоўцы правядзеньня 7-гадзіннага рабочага дня спэцыяльна ўтворанай для гэтай мэты ўрадавай камісіі. Камісіі даручана ўнесьці не пазьней 1-га ліпеня ў Саўнарком СССР плян правядзеньня 7-гадзіннага рабочага дня ў адносінах да тых прадпрыемстваў, якія будуць намечаны да пераводу на 7-гадзінны рабочы дзень на працягу 1928-29 году. Да зацьвярджэньня пляну Саўнаркомам паасобныя прадпрыемствы могуць быць пераведзены на 7-гадзінны рабочы дзень толькі як выключэньне і няінакш, як з дазволу ў кожным паасобным выпадку ўрадавай камісіі.

Выключэньне 40 апазыцыянэраў.

ТЫФЛІС, 18. ЦКК кампартыі Грузіі выключыла за фракцыйную працу 40 чалавек.

З усіх куткоў СССР

Галоўхэм распрацоўвае пытаньне аб пабудове коксавых установак у Харкаве, Растове-на-Доне, Сьвярдлоўску і Ленінградзе.

У арцёмаўскай газэце «Кочегарка» зьмешчан заклік сялян прапаваць лішкі хлеба толькі каапэрацыі і дзяржаўным органам.

За два апошнія гады спажывецкая каапэрацыя адлічыла ў фонд каапэраваньня беднаты каля 7 млн. руб., на якую суму каапэравана больш 1,5 млн. беднякоў. Зараз адлічэньні павялічаюцца да 10 проц. прыбытку.

Цэкабанку адпушчана на жыллёбудаўніцтва дадаткова 9 млн. руб., якія будуць разьмяркованы па асобных галінах прамысловасьці.

На перааbсталяваньне тэкстыльнае прамысловасьці Ленінграду ў бягучым годзе будзе патрачана 7 млн. руб.

За мінулы навігацыйны пэрыяд у Ленінградзкі порт прыбыло 900 параходаў, транзітам прайшло каля 900 параходаў. Гэтыя лічбы зьяўляюцца рэкорднымі за пэрыяд з пачатку імпэрыялістычнае вайны.

Чэмбэрлен выхваляецца „заслугамі“ ў „замірэньні“ Эўропы

ЛЁНДАН 19. Агэнцтва „Рэйтэр“ паведамляе:

„Выступаючы ў Бірмінгаме, міністр замежных спраў Чэмбэрлен заявіў што пасьля ўтварэньня лёкарнскага ўгавору Францыя, Нямеччына, Італія і Англія вядуць супольную працу ў забесьпячэньня ўсеагульнага міру“.

«Азіраючыся зараз на мінулыя тры гады працы з разуменьнем сур'ёзнае адказнасьці,—сказаў Чэмбэрлен,—мы можам канстатаваць, што зараз у Эўропе пануе больш мірны настрой, чым у той час, калі наш урад прышоў да ўлады. Становішча на Далёкім Усходзе больш здавальняючае, чым раней. Некаторыя падставы для непакою даюць кітайскія справы але і там становішча крыху палепшылася. Сур'ёзная фаза кітайскае рэвалюцыі прайшла пасьля таго, як скончылася эпоха расійскага ўплыву ў Кітаі».

Весткі адусюль

— *У Балівіі (Амэрыка) па абвінавачаньні ў спробе зрабіць пераварот арыштаваны 16 афіцэраў, сэнатараў і дэпутатаў, членаў апазыцыйнае рэспубліканскае партыі.*

— *Эстонскі міністр замежных спраў заявіў, што ў адносінах між Эстоніяй і СССР заўважаюцца пэўныя паляпшэньні.*

— *Дэлегату антыімпэрыялістычнае лігі Мардзі Джонсу забаронена прыехаць у Інданэзію для азнаямленьня з становішчам там.*

— *Вядомы белы генэрал Нячаеў прыехаў у Шанхай з Цындао.*

НАЧНОЕ РАДЫЕ

Працэс вырабшчыкаў антысавецкіх фальшывак

ПАРЫЖ, 20. Учора пачаўся ў судзе працэс Салоўскага, Міхеева і інш., якія выраблялі антысавецкія фальшыўкі. Салоўскі ў паказаньнях суду заяўляе, што «хацеў пасьмяяцца над Саветамі, а таму і пашоў у іх гразную лавушку». Старшыня забараняе абвінавачваемаму ўжываць такія выразы па адрасе пасольства прызнанага Францыяй ураду. Салоўскі з усьмехам просіць прабачэньня і заяўляе, быццам, сакратар пасольства СССР Дзівількоўскі запрапанаваў яму „состряпать“ 700 дакумантаў, якія-б кампраметавалі Мікалая Мікалаевіча і Куцепава.

Па словах Салоўскага, ён прыгатовіў 246 такіх дакумантаў. „Я згадзіўся зрабіць гэта па палітычных мат[illegible]—заявіў Салоўскі,—бо ведаў, што пасольства праваліцца з гэтымі дакумантамі“. Старшыня перабівае абвінавачваемага: „Няма чаго гаварыць аб палітыцы, калі ў наліччы простае жульніцтва, за якое вы атрымалі грошы“.

Прадстаўнік інтарэсаў савецкага ўраду Торэс агалашае некалькі зробленых Салоўскім „дакумантаў“, у тым ліку і ліст „гішпанскага камуністага Сэрвантэса“ да другога „камуністага Санчо-Пансо“: у „лісьце“ гаворыцца аб прыезьдзе ў Гішпанію“ тэрарыстага Пірумава з заданьнем ад Камінтэрну забіць Прыма-дэ Рывэра“. Агалашэньне гэтага „лісту“ выклікае моцны сьмех у публікі. „Шайка,—заяўляе Торэс—прадавала „дакуманты“ таксама францускім і чужаземным газэтам. Абвінавачваемыя—не палітычныя дзеячы, а звычайныя жулікі“.

Як ідуць загатоўкі ў БССР

НЕ СЬВЯДОМАСЬЦЬ ПРЫМУШАЕ ПРАЦАВАЦЬ ЗАГАТОЎЦАЎ, А НАЦІСК ДЫРЭКТЫЎ

АКРУГОВЫЯ ЦЭНТРЫ СЛАБА КІРУЮЦЬ НІЗОЎКАЙ

Прыватнік скарыстоўвае каапэрацыйны апарат

Ухабы і калдобіны хлебазагатовак

А нам вы што даяцё?—Шмат ці мала загатоўшчыкаў.—Эпідэмія нарад.—Адказныя працаўнікі сядзяць... у гарадох.—Акргандаль на каланчы.—Ня будзь дурнем.—Дыктатура спэцаў.—Транспарт абыходзіць законы

На нарадзе пры Наркамгандлі БССР, якая адбылася 19 студзеня пад старшынством тав. Адамайціса, прыехаўшыя з месц адказныя працаўнікі падзяліліся ўражаньнямі аб тым, што яны ўбачылі і выявілі пры кантраляваньні за ходам загатовак. Выступалі ўпаўнаважаны Савету Працы і Абароны т. Гінзбург, намесьнік наркома гандлю т. Брыскін, тав. Копсан (Белкаапсаюз), т. Кізіла (Наркамгандаль), т.т. Шэйнін і Майзельс (Белдзяржгандаль) і інш.

Тав. Кізіла, які пабываў у Гомельскай і Бабруйскай акругах, апавядае, што ў першыя часы ў каапэрацыйных працаўнікоў быў такі настрой:—а вы нам прамтавары даяцё? А вы нам гэта даяцё? Толькі ў самыя апошнія дні гэты настрой зьмяніўся.

Каапэрацыйныя цэнтры, а ўсьлед за імі і акрсаюзы замест дырэктыў нізоўцы, займаліся літаральным перадрукаваньнем цыркуляраў Наркамгандлю, не клапоцячыся нават напісаць іх на больш папулярнай мове.

Як нізоўка працавала з хлебам? Яна чакала, пакуль селянін прывязе хлеб і прымусіць у яго купіць.

Цінкавіцкае спажывецкае таварыства загатовіла 12 вагонаў хлеба, а паказала толькі 6 вагонаў. Рэшта 6 вагонаў каапэратыў у імя нейкіх інтарэсаў утаіў ад вучоту.

Кіраўнік саўхозу Пагост паказаў, што там ёсьць 2.000 пудоў збожжа. Пры расьсьледваньні выявілася, што ў гэтым саўхозе ёсьць 15.000 пудоў збожжа. Што гэта азначае?

Роля дзяржаўных вальцавых млыноў была нейкая дзіўная. Гэтыя млыны, утойваючы значныя хлебныя запасы прыватнікаў, служылі для апошніх апорнымі пунктамі.

Саўхозы пры гэтым дапамагалі прыватніку сваім жытам, каб ён меў магчымасьць прымешваць да пшаніцы вызначаныя 15 процантаў жыта.

Прадстаўнікі Белдзяржгандлю заяўляюць, што на рынку вельмі шмат загатоўшчыкаў. Наадварот, прадстаўнікі Наркамгандлю сьцьвярджаюць, што на рынку адсутнічаюць загатоўшчыкі, акрамя Белдзяржгандлю, які працуе праз прыватнікаў і аднолічных пунктаў Хлебапрадукту. Неабходна падагнаць, расштурхаць каапэрацыю.

На мясцох у апошнія часы адбываюцца бясконцыя нарады, дзесяткі, сотні нарад—асобна па кожным ведамстве, па кожнай арганізацыі. Але паласа нарад, як быццам, праходзіць, і працаўнікі выяжджаюць на месцы на вёску.

Хлеб ёсьць. У шмат якіх мясцох яшчэ не прыступілі нават да абмалоту хлеба. Прынятыя мерапрыемствы фінансавага характару яшчэ не дакаціліся да вёскі.

Адказныя працаўнікі, якія ў вялікім ліку камандыруюцца на месцы, адседжваюцца ў гарадох і далей акруговага цэнтру не паказваюць носа. Таму далёкія пункты застаюцца без кіраўніцтва, без кантролю.

Кіраўнік беларускай канторы Хлебапрадукту, які вярнуўся з паездкі па Гомельскай і Бабруйскай акругах, на пытаньне т. Адамайціса, чаму ён сядзеў у гарадох і ня езьдзіў у нізы, у раёны, даў наступны адказ:

— Гэта ня было патрэбна, там яшчэ зараз няма чаго глядзець.

Як на мясцох адносяцца да ўпаўнаважаных Наркамгандлю, акруговых інспэктароў гандлю, відаць з наступнага анэкдатычнага факту. У Магілеве, дзе кватэрнае пытаньне стаіць ня так востра, акргандаль разьмеркаваўся... на каланчы. І ўсе, каму патрэбна зьвярнуцца ў акргандаль, павінны узьбірацца на каланчу. І калі акргандаль там зрабілі званаром, дык у памочнікі яму ў якасьці дзячка далі старога настаўніка. І вось гэты старэнькі пэдагог зараз займаецца неўласьцівымі яму справамі—разьмеркаваньнем мануфактуры і г. д.

Старшыня Магілеўскага акрсельсаюзу па тэлефону аддае загады сваёй нізоўцы аб тым, каб яна плаціла за тавары, якія яна купляе, вызначаныя цьвёрдыя цэны. І тут-жа гэты старшыня-дыплёмат дадае:—Каля мяне стаіць упаўнаважаны Наркамгандлю. Гэта значыць—ня будзь дурнем і ведай сам, якія цэны плаціць.

Тав. Брыскін апавядае аб наступным: на мясцох у загатоўчых арганізацыях паміма плянаў Наркамгандлю ёсьць яшчэ ў кішэні свой скарочаны плян. І весткі аб выкананьні загатовак гэтыя арганізацыі даюць адпаведна сваім уласным плянам. Прычым розьніца паміж гэтымі плянамі—яўнымі і патаемнымі—вельмі значная і дасягае 20 проц. Атрымліваецца, такім чынам, своеасаблівая падвойная бухгальтэрыя, падвойны вучот.

Крычаўскае спажывецкае таварыства загатоўленыя крупы прадае Мсціслаўскаму крэдытнаму таварыству, а апошняе ў сваю чаргу прадае Калускай арганізацыі.

Адным з загатоўчых цяжкасьцяў зьяўляецца тое, што загатоўкі вядуцца выключна праз спэцаў, якія дыктуюць законы—мэтады працы, цэны і г. д. У Мсьціслаўлі быў такі выпадак. На нарадзе з удзелам спэца былі вызначаны і ўзгоднены цэны. Назаўтра спэц пры закупцы ў сялян вікі, замест устаноўленых на нарадзе 1 р. 40 к. за пуд, плаціў ім на 1 р. 40 к.—на 20 кап. ніжэй. Сяляне, якія ўжо даведаліся аб вызначаных на нарадзе цэнах, прышлі скардзіцца на тое, што іх абыходзяць.

Транспартныя арганізацыі ў сваёй працы абыходзяць законы. Выяўлены выпадкі, калі транспарт, адпраўляючы прыватніку ільняное семя, піша ў графе «Хто адправіцель»—«гарадзкая станцыя». На пытаньне, што гэта азначае, быў атрыманы адказ: «гэта згодна цыркуляру нябожчыка Белпагрузу». Дзіўное імкненьне—выконваць поравы нябожчыка.

Л. Н.

На мясцох не даацэньваюць сур'ёзнасьці становішча

(Гутарка з упаўнаважаным Савету Працы і Абароны т. Гінзбургам)

Упаўнаважаны Савету Працы і Абароны тав. Гінзбург, які зьездзіў па акругах БССР дзеля азнаямленьня з ходам загатовак, у гутарцы з нашым супрацоўнікам заявіў наступнае: [illegible]

Тавары ў вёску—спэцыяльнымі цягнікамі

Станцыя Менск, Заходніх чыгунак, атрымала тэлеграму з цэнтру, якая прапануе ўсе прамысловыя тавары, якія накіроўваюцца ў хлебазагатоўчыя раёны, перавозіць у самы хутчэйшы тэрмін. Для гэтае мэты чыгункай выдзяляюцца спэцыяльныя вагоны. У залежнасьці ад наяўнасьці грузы будуць пасылацца тавара-пасажырскімі і спэцыяльнымі маршрутнымі цягнікамі.

„Даем гандлянуць“

Як саўгасы ўзмацняюць прыватны капітал

СЛУЦАК. (Уласны кар.). [illegible] Случчыне манэўруюць—а адгэтуль Случчына патрабуе завозу.

Патрэбна жорсткая барацьба з спэкуляцыяй збожжам прыватнікамі і тымі прыхлебнікамі, якія ім садзейнічаюць.

Саўгасы павінны служыць прыкладам, яны павінны быць сацыялістычным асяродкам у сельскай гаспадарцы.

П—ц.

ПА ШЛЯХУ РАЦЫЯНАЛІЗАЦЫІ

«... СЬМЕЛА ПЕРАМАГАЮЧЫ СПРОБЫ СКАРАЦІЦЬ РАЗМАХ ТВОРЧАЙ ІНІЦЫЯТЫВЫ МАС, ШЫРОКА ЎЦЯГВАЮЧЫ РАБОЧЫХ У ВЯЛІКАЕ САЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ БУДАЎНІЦТВА, РАЗЬВЯЗВАЮЧЫ ЎСІМІ МЕРАМІ ГЭТУЮ ІНІЦЫЯТЫВУ,—ПРАФСАЮЗЫ ПАВІННЫ Ў ЯШЧЭ БОЛЬШАЙ МЕРЫ СТАЦЬ АСНОЎНЫМ ПАДВАЖНІКАМ ПЕРАРАБЛЕНЬНЯ НАШАЕ ПРАМЫСЛОВАСЬЦІ»

(З рэзалюцыі XV зьезду ЎсеКП(б))

Майстры—актыўныя ўдзельнікі вытворчых нарад

(Гарбарня „Бальшавік“, Менск)

Тры апошнія вытворчыя нарады рабочых зьвярнулі ўвагу на недахопы ў працы чырвона-дубільнага цэху. Высьвятлілася, што з прычыны неналаджанасьці работы ў гэтым цэху, тавар выходзіў ня ў поўнай меры выдубленым, што пагоршала яго якасьць. Вытворчая нарада настанавіла ўвесьці трэцюю зьмену, але ні ў якім выпадку не выпускаць нявыдубленага тавару.

Разварваньне ванны, якое дагэтуль праводзілася ў аддзяленьні і вельмі шкадліва адбівалася на здароўі рабочых, прапанавана абавязкова праводзіць у іншым месцы. Вырашана пашырыць вольнае аддзяленьне, з прычыны цесваты ў ім, і правесьці некаторае пераабсталяваньне апаратуры, што ўтворыць больш роўны рух паўфабрыкатаў і палепшыць вытворчасьць.

Прапанавана перабудаваць сушню з тым, каб скуры лепш і хутчэй сушыліся. Ва ўсіх гэтых вытворчых нарадах майстры паасобных цэхаў прымалі актыўны ўдзел.

Калі на адной з вытворчых нарад разглядаўся праект аб новых сырцовых складах, то рабочыя ўнесьлі некаторыя дапаўненьні, якія значна палепшаць умовы працы.

Ф.

Моцных баіцца, а слабых сам пужае

(Эльвод, Менск)

Гэта прыказка цалком адносіцца да загадчыка электрычнага цэху Кварына. Прыказка гэта нават разглядалася на пасяджэньні вытворчай нарады. У чым справа? Рад рабочых абураны адносінамі Кварына да сваіх падпарадкаваных. Ён дае лепшую працу толькі тым манцёрам, якія карыстаюцца „фаворам“ у адміністрацыі. Кваліфікаваныя манцёры без належнага „аўтарытэту“ не атрымоўваюць адпаведнай працы.

Кварына ўжо раз працягнулі ў насьценгазэце, намалявалі яго ў выглядзе сабачкі, якая стаіць на задніх лапках перад дырэктарам. Але насьценка не памагла

Б.

3-ці пленум Ляхаўскага РК КП(б)Б

Гэтымі днямі адбыўся пленум Ляхаўскага райкому КП(б)Б, на якім, пасьля пытаньня аб прыёме ў партыю, быў заслуханы даклад фракцыі заводакіраўніцтва заводу „Энэргія“. Дакладчык па гэтым пытаньні зазначыў:

— На заводзе цяпер налічваецца 222 рабочых, замест 148 у мінулым годзе. Скончана абсталяваньне ліцейнага і мэханічнага цэхаў. Частка абсталяваньня (10 такарных варштатаў) прыгатоўлена ў сябе на заводзе. Капітальныя затраты ў гэтым годзе складаюць 184.000 р., супроць 156.000р. у мінулым годзе.

Заводам выпушчана прадукцыі на суму 468.000 руб. У будучым годзе намечана выпусьціць прадукцыі на суму 670.000 руб. Такім чынам, вытворчы плян будзе выкананы з перавышэньнем на 57 проц. супроць мінулага году.

Пасьля кароткага абмену думак, пленум ухваліў трэсціраваньне заводу і паставіў рад практычных задач.

Другім пытаньнем—пленум заслухаў даклад т. Майсеева аб выніках росту Ляхаўскай партыйнай арганізацыі за апошнія тры месяцы.

Ад часу раённай партыйнай канфэрэнцыі (кастрычнік) арганізацыя вырасла з 1.570 да 1.703 членаў і кандыдатаў партыі. Рост адбываўся выключна за кошт прыёму новых кандыдатаў. Сярод занова прынятых 127 рабочых, 7 вучняў і адзін служачы.

Пленум адзначыў правільнае праводзеньне партыйнай дырэктывы аб рэгуляваньні росту сацыяльнага складу арганізацыі і ў якасьці найгалоўнейшай задачы перад ячэйкамі паставіў—далейшы рост за кошт рабочых ад варштату і асабліва за кошт беспартыйнага актыву і кваліфікаванай часткі рабочых.

Пленум у сваёй рэзалюцыі яшчэ раз прыпамінае ячэйкам аб неабходнасьці больш строга кіравацца пастановамі ЦК партыі аб прыёме ў партыю служачых і інш.

З вялікаю ўвагаю пленум заслухаў даклад ячэйкі КП(б)Б БДУ. Ва ўмовах Ляхаўскага раёну, дзе разьмешчаны ўсе ВНУ Беларусі, гэта ячэйка займае далёка не апошняе месца. 458 членаў партыі гэтай ячэйкі заклікаиы праводзіць партыйную лінію сярод 2.886 студэнтаў, 200 новых навуковых супрацоўнікаў і больш 200 чалавек абслугоўваючага пэрсаналу. І калі прыняць пад увагу, што большасьць членаў ячэйкі—маладыя члены партыі (1923-24 гады), што ў ячэйцы да нядаўняга мінулага мелі месца непаразуменьні на глебе нездаровых настрояў сярод студэнтаў і выкладчыкаў, дык важнасьць пастаноўкі гэтага дакладу на пленуме стане асабліва яснай.

У спрэчках па дакладу, у якіх выказалася каля 10 чалавек, таварышы закранулі розныя пытаньні з жыцьця партыйцаў і беспартыйнага студэнцтва і навуковых працаўнікоў.

А.

Бэйлін

Культурна-асьветная работа сярод яўрэяў-сялян

Яўрэйскае сялянства складаецца, па колькасьці сем'яў з невялікіх гаспадарак. Зразумела, што трудна арганізаваць школу ў калектыве з нязначнай колькасьцю дзяцей. Селянін-яўрэй на гэта р[illegible] вельмі рэзка (што само па сабе зьяўляецца станоўчым момантам). Тое, што яго дзіця выхоўваецца бяз школы і ня мае адпаведнага выхаваньня, складае для яго вялікую праблему. Якім чынам можна дапамагчы яўрэйскаму сяляніну ў яго культурных патрэбах. Самым радыкальным сродкам для гэтага зьяўляецца пашырэньне складу калектываў, што створыць базу для культурнага будаўніцтва на месцы. Апрача таго, неабходна стварыць тое, што зьяўляецца магчымым зараз: дзіцячыя пляцоўкі ў паасобных калектывах, інтэрнаты пры школах у раённых або акруговых гарадох для дзяцей членаў яўрэйскіх калгасаў. Інтэрэс да вырашэньня гэтага пытаньня павінен быць ня толькі ў бацькоў, якія маюць дзяцей, але і з боку ўсяго калектыву. Усебеларускі зьезд яўрэяў-сялян, які зараз адбываецца, павінен будзе намеціць рад практычных установак і дзелавым чынам абмеркаваць і вырашыць гэтае пытаньне. Цесна з гэтым таксама зьвязана пытаньне быту. Яўрэйскае сялянства яшчэ ня мае пэўнага быту. З сялянскім бытам ён не зьвязаўся, а местачковы быт ва ўмовах сельскае гаспадаркі нельга сумясьціць. Члены калектыву ў пэўнай меры адчуваюць сябе адарванымі ад навакольнае масы і з прычыны гэтага часта праяўляецца журба па местачковай «грамадзкасьці» з усімі яе атрыбутамі. Неабходна задумацца над тым, чым напоўніць вольны час яўрэйскага земляроба, надаць асаблівы выгляд яго сьвятам, яго дню адпачынку. Асабліва важна паставіць пытаньне аб моладзі. Папершае, неабходна, каб яна больш ужылася з навакольным сялянскім насельніцтвам, з якім наогул наладзіліся добрыя адносіны. Сувязь з навакольным насельніцтвам павінна быць ня толькі ў штодзённай рабоце, але таксама ў супольным правядзеньні дзён адпачынку, сьвят і г. д. Калі гэта немагчыма для дарослага насельніцтва, дык гэта зусім магчыма і неабходна для моладзі. Тое, што вёска культурна адстала і неразьвіта—гэта не зьяўляецца апраўданьнем. Трэба ўзьнімаць не культурны ўзровень, зрабіцца грамадзкім дзеячом у маштабе вёскі, сельсавету, раёну.

Члены яўрэйскіх калектываў, асабліва моладзь, павінны браць актыўны ўдзел у культурнай рэвалюцыі ў вёсцы, узьнімаць вёску і сельскую гаспадарку на калектыўную ступень, уносячы больш культуры ў работу, у вытворчасьць і быт.

Некалькі слоў аб адным адмоўным моманце, які часамі наглядаўся ў нашых калектывах. Гэта—нездаровая тэндэнцыя абыходзіць мясцовыя савецкія органы, зьвяртаючыся з пытаньнямі непасрэдна ў вышэйшыя органы ў Менск. Гэта часта прыводзіць да адарванасьці калектываў ад мясцовых савецкіх органаў. З другога боку, органы ўлады на мясцох у такім выпадку бываюць ня ў курсе жыцьця калектыву і ня ведаюць яго патрэб. Больш сувязі, больш давер'я органам на мясцох. Паменш пераносіць кожнае пытаньне ў цэнтральныя органы. Савецкія органы на мясцох, а таксама і партыйныя, з свайго боку павінны больш цікавіцца становішчам калектываў, ажыцьцяўляючы правільнае кіраўніцтва, дапамагаючы росту і разьвіцьцю калектыўных гаспадарак.

Асабліва выразна на зьезьдзе павінна быць пастаўлена пытаньне аб старых яўрэйскіх калёніях. Трэба прызнацца, што ім мы аддавалі мала ўвагі ў той час, як становішча ў іх далёка не такое добрае. Зьезд павінен будзе выявіць становішча гэтых калёній і намеціць, што неабходна правесьці ў іх.

Папершае, неабходна правесьці там земляўпарадкаваньне, якое яшчэ не ва ўсіх калёніях праведзена, і ў моц гэтага дыфэрэнцыяцыя ў іх праяўляецца асабліва востра, і мы там маем значную колькасьць беднаты. Неабходна будзе таксама дапамагчы ім крэдытамі і правесьці значную работу па іх каапэраваньні, каб узьняць гэтыя старыя яўрэйскія калёніі на вышэйшую ступень.

Дзеля таго, каб правесьці ўсе гэтыя мерапрыемствы, неабходна ўзмацніць партыйнае кіраўніцтва калектывамі.

Павялічэньню прадукцыйнасьці перашкаджае цесната

(Фабрыка Меншвэй)

З тэй пары, як Меншвэй перайшоў на новы мэтад работы—падзел працы, перад вытворчай камісіяй паўстаў рад новых нявырашаных пытаньняў. Дырэктар фабрыкі і яго намесьнік - абодвы краўцы—вылучэнцы, вельмі шмат увагі аддавалі вытворчым нарадам, уважліва прыслухоўваючыся да голасу рабочага.

Першымі баявымі пытаньнямі былі: узьняць прадукцыйнасьць і зьнізіць сабекошт прадукцыі.

— Наша бяда,—гаварылі рабочыя,—гэта тое, што даклады, асабліва дарагія—шоўк, бархат, каракуль, не сканцэнтраваны ў адных руках, яны прыкройваюцца неэканомна, шмат абрэзкаў ляжыць пад сталамі. Закройная—гэта сэрца фабрыкі, з ёю цесна зьвязана зьніжэньне сабекошту. Неналаджанасьць у працы, прастоі таксама павышаюць сабекошт. У сучасны момант можна сказаць, што гэтыя недахопы ўжо зьнішчаны.

Закройная мэханізуецца. Дзякуючы электрычнаму нажу, прыкройваюцца вялікія колькасьці тавараў, дробненькіх абрэзкаў амаль няма, вялікія абрэзкі выкарыстоўваюцца для шапак і іншых рэчаў. Дзякуючы падзелу працы на асобныя апэрацыі (па пінжаку і майтках 23 апэрацыі), прадукцыйнасьць працы моцна павысілася, але яшчэ не дасягнула сваёй мяжы. За граніцай усе гэтыя апэрацыі яшчэ больш падзяляюцца, пінжак шыюць 46 чалавек, а майткі больш 50-ці. Гэта дае магчымасьць значна ўзьняць прадукцыйнасьць.

Наша фабрыка ў сучасны момант ня мае магчымасьці павялічыць колькасьць апэрацый, бо для большай колькасьці людзей патрабуецца вялікае памяшканьне і пакуль новы будынак фабрыкі Меншвэю ня будзе гатоў, у гэтым напрамку большага нельга дасягнуць.

Бой начыньня зьменшыўся на 2,75%

(Бровар, Менск)

Вялікім злом у нашай вытворчасьці,—гаворыць старшыня вытворчай камісіі тав. Гарталава,—зьяўляецца бой начыньня. Гэтая нязначная, як быццам-бы, страта прыкметна павялічыла накладныя выдаткі.

Шмат гутарылі аб гэтым на вытворчых нарадах, але толку было мала. З тэй пары, як прайшла прапанова Гарталавай—увесьці на кожную работніцу пэрсанальную картку—дык бой начыньня значна зьменшыўся. Раней процант бою даходзіў да 4-х, а ў сучасны момант усяго 1 1/4 проц.

Вытворчыя нарады, у якіх прымаюць актыўны ўдзел ня толькі рабочыя, але і водачныя майстры, далі яшчэ цэлы рад палепшаньняў. Так, напрыклад, у аддзяленьні па ачыстцы пампавалі ваду і сьпірытус ручным спосабам 4 рабочыя. Цяпер, па прапанове камісіі, паставілі матор, які замяніў 4-х чалавек—гэта дало матар'яльную карысьць і павысіла прадукцыйнасьць.

Да нядаўняга часу ваганэткі, якія падвозяць начыньне і ўвозяць віно, не адпавядалі свайму назначэньню. Па прапанове вытворчай камісіі іх замянілі новымі. Гэта дало магчымасьць працаваць без перапынку і павысіла прадукцыйнасьць на 35 проц.

Вялікую экономію таксама дала перабудова масткоў на манер фордаўскіх з пакатам. Тыя грузы, якія раней вазілі два чалавекі, цяпер вязе адзін чалавек з меншай затратай энэргіі.

Старшыня камісіі тав. Гарталава працуе на сьпірта-гарэлачнай вытворчасьці на працягу 14 год.

Л-а.

Новая сялянская пазыка

СЯЛЯНСКУЮ ГАСПАДАРКУ НА ВЫШЭЙШУЮ СТУПЕНЬ— ЗАДАЧА ПАЗЫКІ

Прафсаюзы застрэльшчыкі

У бліжэйшыя месяцы павінна быць разьмеркавана 100-мільённая сялянская пазыка. Гаспадарчае значэньне пазыкі вялікае ня толькі для сялянскае гаспадаркі, але для прамысловасьці і рабочае клясы.

Сабраныя на пазыцы грошы амаль што цалком пойдуць на паляпшэньне сельскай гаспадаркі, на арганізацыю забесьпячэньня вёскі неабходнымі машынамі, насеньнем і ўгнаеньнем.

Рост сельскай гаспадаркі прывядзе да пашырэньня сырцовай базы прамысловасьці, да скарачэньня прыцёку беспрацоўных з вёскі ў горад.

Разьмеркаваньне 100-мільённай пазыкі ў вёсцы—задача нялёгкая. Управіцца з ёю магчыма толькі ў тым выпадку, калі ўся грамадзкасьць, у тым ліку і прафсаюзы, праявяць максымум актыўнасьці.

Прафсаюзы на вёсцы налічваюць па БССР 75 тыс. чалавек. Каля 15 тыс. рабочых, якія працуюць у горадзе, тым ці іншым шляхам зьвязаны з вёскай. Такім чынам мы маем на вёсцы 90 тыс. арганізаваных у прафсаюзы працаўнікоў.

Прафсаюзы ў сваёй практычнай рабоце па разьмеркаваньні пазыкі павінны растлумачыць яе значэньне сялянам.

Прафсаюзы гораду павінны праводзіць гэту работу шляхам выезду ў падшэфныя вёскі; прафсаюзы, як я знаходзяцца ў вёсцы, праводзяць гэта ў сваёй звычайнай практычнай працы.

У асаблівасьці павінны прыняць самы шырокі ўдзел саюзы сельскіх і лясных рабочых, працасьветы, мэдсанпрацы, чыгуначнікі, тэкстыльшчыкі, савецкія і гандлёвыя служачыя, хэмікі. На ўсіх сходах сялян члены саюзаў павінны зьявіцца па чынальнікамі ў справе рэалізацыі пазыкі.

Ф. Ісаеў.

Сходы сялянак—на дапамогу рэалізацыі

Жанаддзел Цэнтральнага Камітэту КП(б)Б зьвярнуўся да ўсіх жанаддзелаў акругкомаў з абежнікам, у якім прапануецца прыцягнуць дэлегацкія сходы ў вёсках і мястэчках да папулярызацыі сялянскай пазыкі сярод шырокіх мас сялянак. Удзел дэлегацкіх сходаў у папулярызацыі пазыкі павінен ісьці па лініі калектыўнай падпіскі ўсяго дэлегацкага сходу цалкам. Неабходна высунуць лёзунг: «ніводнага дэлегацкага сходу без пазыкі ўзмацненьня сельскай гаспадаркі».

Неабходна завастрыць увагу дэлегацкіх сходаў і на пытаньнях самаабкладаньня насельніцтва, своечасовай выплаты нядоімак па сельска-гаспадарчым падатку і страхавых плацяжоў.

Кампанія пачалася

МАЗЫР. (Уласны кар.). Пачалася ўжо кампанія папулярызацыі і разьмеркаваньня пазыкі. Утворана акруговая камісія дапамогі з 9 асоб; даны дырэктывы мясцом аб арганізацыі такіх-жа камісій у раёнах.

Асаблівая ўвага зьвернута на прыцягненьне да гэтай кампаніі сельсаветаў, камітэтаў узаемадапамогі, вясковага актыву, прафэсыянальных, каапэрацыйных і грамадзкіх арганізацый.

Да кампаніі прыцягнуты таксама і шэфскія камісіі.

Акруговай камісіяй разьмяркованы арыентовачныя сумы рэалізацыі па кожны раён.

Б. Ш.

889.000 руб. сялянскай запазычанасьці

ГОМЕЛЬ. (Уласны кар.). Тэмп паступленьня падаткаў і розных плацяжоў у гэтым годзе невыстарчальна інтэнсыўны. Агульная сума запазычанасьці на 1-га студзеня па акрузе раўняецца 889.000 руб. Гэта нядоімка пагражае бюджэту і можа прымусіць адмовіцца ад раду мерапрыемстваў па абслугоўваньні гарадзкога і сельскага насельніцтва.

Апошні пленум акруговага выканаўчага камітэту пастанавіў ужываць прымусовыя меры спагнаньня, да якіх раней звярачаліся вельмі рэдка.

Наяўвасьць нядоімкаў тлумачыцца ня зьніжэньнем плацежаздольнасьці насельніцтва, а нядбайнымі адносінамі плацельшчыкаў да сваіх абавязкаў і неклапатлівасьцю мясцовых арганізацый.

Нядоімка па сельска-гасп. падатку на 1-га студзеня складала 244.500 руб., па 15-га студзеня—290.000 руб.

Нядоімка па страхавых плацяжох складае 279.000 руб. Акрамя таго ёсьць вялікія недаборы па земляўпарадкаваньні.

Адусюль

— У Старобінскім раёне (Бабруйшчына) у гэтым годзе мяркуецца пабудова трох тыповых школ. У вёсцы Жабіна і Вялічкавічы распачата падрыхтоўка лесаматар'ялу.

— На Віцебскай акрузе налічваецца 160 ячэек «Прэч Няпісьменнасьць» з 5.639 членамі.

— У Клічаве (Бабруйская акр.) склікаецца на 22 студзеня раённая канфэрэнцыя лесарубаў. На раёне налічваецца 42 арцелі.

— На Мазырскай акрузе налічваецца 126 ячэек Асоавіяхіму з 9.000 членаў. Пры ячэйках працуе 81 гуртоў па вывучэньні хэміі і вайсковай справы.

Страхавыя плацяжы ўсё яшчэ паступаюць слаба

Да адказнасьці—выканкомы і сельсаветы, якія ня прымаюць належных мер

Учора Белдзяржстрах атрымаў новыя весткі аб ходзе кампаніі па сельскім акладным страхаваньні на 15-га студзеня.

За першую палову студзеня паступіла (акрамя Мазыршчыны) 317.000 руб. у той час, калі па БССР да 29-га лютага павінна паступіць 2.869.000 р.

Усяго з 1-га кастрычніка (акрамя Мазыршчыны) паступіла 1.848.000 руб., што складае 43,2 проц. сумы, якая павінна паступіць.

На апошнім месцы па паступленьні застаецца Мазырская акруга, Менская—40 пр., Аршанская—41 проц. і Полацкая—41,80 проц.

Ня гледзячы на катэгарычныя ўказаньні, якія былі зроблены па лініі Акрвыканкомаў і Дзяржстраху, зруху пакуль яшчэ няма. Меры прымусовага спагнаньня да заможнай часткі насельніцтва, якая ўтрымліваецца ад выплаты страхавых плацяжоў, слабыя, невыстарчальныя. Акрвыканкомам неабходна праверыць, як выконваюцца даныя імі дырэктывы райвыканкомам і сельсаветам у справе ўзмацненьня збору плацяжоў.

Неабходна прыцягнуць да адказнасьці асоб і арганізацыі, ня выконваючых пастаноў ураду.

Адчыненьне 2-га Ўсебеларускага зьезду яўрэяў-сялян

Учора а 7-ай гадзіне ўвечары ў памяшканьні Белдзяржтэатру адчыніўся 2-гі Усебеларускі зьезд яўрэяў-сялян. Памяшканьне тэатру перапоўнена дэлегатамі, гасьцьмі. Зьезд адчыняе прадстаўнік нацкамісіі пры ЦВК БССР тав. Бэйлін, які гаворыць:—1-ы Усебеларускі зьезд (3 гады назад) адбываўся ў той час, як мы яшчэ змагаліся з контррэвалюцыяй і белагвардзейскімі бандамі. Ад апошніх больш усяго пацярпела яўрэйства БССР. У 177 пунктах былі арганізаваны бандамі пагромы, 7.096 яўрэяў былі пагромлены, 1.100 забіты, 1.250 жанчын згвалтованы. Гэткую спадчыну заставіла нам контр-рэвалюцыя. Тады мы лічылі дасягненьнем, што 100 яўрэйскіх сямей атрымалі 1.100 дзесяцін зямлі.

Зараз земляробствам займаецца ў БССР ужо 8000 яўрэйскіх сямей, яны апрацоўваюць 53.000 гэктараў. Мы вышлі зараз з арганізацыйнага перыяду. Перад зьездам стаіць задача рэканструкцыі яўрэйскага земляробства, павышэньня яго культуры.

Прывітаньне т. Чарвякова

Выступіўшаму з прывітаньнем ад імя ЦК КП(б)Б ЦВК і БССР тав. Чарвякову аўдыторыя наладжвае бурную авацыю.

Тав. Чарвякоў кажа:—Я вітаю тую частку земляробоў, якая ў большасьці сваёй вядзе сваю гаспадарку больш культурна, чым іншыя. Вітаю вас тэму, што вы вышлі з гушчаў тэй бедноты, якая разам з беларускімі працоўнымі масамі змагалася і пралівала кроў за вызваленьне Беларусі.

Выбачайце, што я, як старшыня ЦВК, не раблю перад вамі справаздачы на яўрэйскай мове, якая ў БССР зьяўляецца адной з дзяржаўных моў. Ёсьць пастанова, што кожны адказны працаўнік абавязан ведаць ня менш, чым тры мовы. Я-ж, як старшыня ЦВК, павінен ведаць усе чатыры дзяржаўныя мовы. Не заўважайце злога намеру ў тым, што я ня ведаю яўрэйскай мовы. Яшчэ будзе яўрэйскі зьезд, на якім старшыня ЦВК зробіць свой даклад на яўрэйскай мове.

Да зьезду сэкцый дактароў

Мэдсэкцыі ў сучасны момант аб'ядноўваюць значную групу—у паўтары тысячы дактароў, якія працуюць у гарадох і сёлах Беларусі. Паміж 6-м і 7-м зьездамі гэта група значна ўрасла ў сувязі з ростам мэдычнай сеткі і за кошт далучэньня Гомельшчыны. Адбыліся таксама значныя зьмены і ў самым складзе гэтай масы. З кожным выпускам БДУ мэдычны маладняк уліваецца у лекарскую масу і прыносіць з сабою тое новае ў сэнсе грамадзкага выхаваньня, што набыта імі ў савецкім унівэрсытэце. Новае заключаецца таксама і ў тым, што пачынае паяўляцца ўсё ў большым ліку малады доктар-беларус. Вось чаму работа зьезду прыцягвае да сябе ўвагу ўсёй лекарскай масы Беларусі. Над сэнных пытаньняў на зьезьдзе будзе вельмі шмат.

У першую чаргу будуць разьбірацца пытаньні заработнай платы, бо, ня гледзячы на некаторыя дасягненьні, сярэдняя заработная плата дактароў па Беларусі нявысокая, і гэта прымушае дактароў шукаць сумяшчальнасьці, якая ў сваю чаргу надзвычайна дрэнна адбіваецца на здароўі доктара і на якасьці тэй вялікай і вельмі адказнай работы, якую ён выконвае.

Далей ідуць пытаньні прававога становішча, тут і ўзаемаадносіны з райвыканкомамі, застрахаванымі, узаемныя нараканьні адзін на другога і, урэшце, цэлы рад судовых працэсаў.

[illegible] з боку рабоча-сялянскай масы расьце і, ня гледзячы на нашы буйныя дасягненьні за гэтыя годы ў мэдыцынскай справе, гэтае пытаньне ўсё-ж не знаходзіць іншы раз патрэбнага адказу. І бывае вельмі часта, што гэтае нездавальненне накіроўваецца супроць мэдпрацаўнікоў і што асабліва сумна, што іншы раз гэтае нездавальненьне вылівается з боку найбольш адсталых элемэнтаў у наяўна недапушчальныя формы.

Савецкая ўлада і ўся савецкая грамадзкасьць з такімі зьявішчамі вядзе барацьбу і шляхам шырокай разьясьняльнай работы і шляхам рэпрэсій. Доктар заўсёды знойдзе абарону і знаходзіць яе тады, калі ён мае рацыю, калі ён сваю работу вядзе ў інтарэсах хворых і мэдычнай навукі. Аб гэтым добра ведаюць усе дактары.

Але побач з гэтым зьезду прыдзецца таксама спыніцца і на тых адмоўных заявішчах, якія адзначаюцца з боку, праўда, паасобных членаў лекарскай масы. К шчасьцю, гэткіх людзей сярод гэтай масы надзвычайна мала, яны налічваюцца літаральна, адзінкамі, але шкода, якую яны прыносяць, вельмі вялікая. Гэтыя адмоўныя зьявішчы зводзяцца да імкненьня да вялікае прыватнае практыкі, да нядобраякаснай і недапушчальнай рэклямы, да падстаўленьня ножкі і дыскрэдытаваньня таварышоў па працы і г. д. Асабліва балючым пытаньнем, міма якога зьезд бяз сумненьня ня пройдзе, гэта пытаньне аб узмацненьні колькасным і якасным вучастковай мэдыцыны. 28 проц. дактароў, абслугоўваючых сялянства, і 72 проц. у горадзе—гэта прапорцыя зусім недапушчальная. Сяло павінна атрымаць больш дактароў. Зьезд таксама вырашыць пытаньні, як весьці работу ў галіне культабслугоўваньня лекарскае масы, [illegible] тыя затрудненьні, якія сустракаюцца.

Пастановы 7-га Ўсебеларускага зьезду дапамогуць лекарскай масе ісьці далей па шляху палепшаньня свайго матар'яльнага становішча, павышэньня кваліфікацыі, узмацненьня сваіх уласных радоў і ўзмацненьня сувязі з працоўнымі масамі БССР.

Цэнцыпэр.

У ПРАФСАЮЗАХ.

У савецкіх і гандлёвых служачых.

— З 20-га лютага па 24-га сакавіка склікаюцца ў акруговых цэнтрах прафсаюзныя канфэрэнцыі. Модус прадстаўніцтва: адзін на 75 для Гомеля, Віцебску, Магілеву і Бабруйску, і адзін на 50—для іншых акруг. На канфэрэнцыях будуць заслуханы даклады ЦП, акраддзяленьня, каапэрацыйнай арганізацыі.

— ЦП згадзілася з думкай рэвізійнай камісіі аб скарачэньні апарату ЦП на адну адзінку і скарачэньні тэхнічнага апарату віцебскага і гомельскага аддзяленьняў.

— ЦП пастанавіла ліквідаваць курсы машынапісі па скончэньні навучаньня. Новага прыёму на курсы ня будзе.

Ленінскія дні ў клюбах

Клюб імя Леніна. Будуць два жалобныя вечары, прысьвечаныя Леніну. Струнныя і духавыя аркестры падрыхтавалі да ленінскіх дзён спэцыяльныя жалобныя нумары. Будуць таксама харавыя сьпевы.

Заўтра з'арганізаваны дзеньнік для юнацтва, на якім будзе зачытаны даклад аб Леніне, а потым будзе кінофільм.

Пры клюбе таксама адкрылася выстаўка літаратуры аб т. Леніне.

Клюб харчавікоў. З прычыны таго, што клюб не можа абслужыць у адзін вечар усіх сваіх членаў, праўленьне пастанавіла арганізаваць тры жалобныя вечары. Сёньня вечар для групкому каапэратываў і прыватных служачых. Заўтра, у нядзелю, для цукернікаў і табачнікаў. У панядзелак—для пекараў ЦРК і працкалектываў. На ўсіх гэтых вечарох будуць прачытаны даклады „Рэвалюцыйны рух і Ленін". Акрамя таго, будзе кіно-хроніка „Пахаваньне Леніна" і выступленьні гурткоў самадзейнасьці.

Клюб Мэдсанпрацы. З прычыны таго, што заля гледачоў рамантуецца, клюб перанёс жалобныя вечары ў першую і другую савецкія больніцы. Сёньня і заўтра будуць даклады, прысьвечаныя Леніну.

Клюб друкароў. Гэты клюб арганізуе таксама два вечары, 20-га і 21-га. На першым вечары будзе даклад аб Леніне і кіно-хроніка „Пахаваньне Леніна", 21-га, пастаноўка драмгуртка.

Ва ўсіх клюбах адбудуцца жалобныя пастаноўкі, прысьвечаныя рэвалюцыйнай дзейнасьці Леніна. Гурткі рабочых клюбаў узмоцнена рыхтуюцца да вечароў.

Справаздача БДТ-2

На пасяджэньні Наркамасьветы была заслухана справаздача аб 2-м Белдзяржтэатры. З дакладу і спрэчак па дакладу выявілася, што галоўнаю перашкодаю ў працы тэатру зьяўляецца адсутнасьць сталага рэжысэра, адсутнасьць беларускага рэпэртуару і цяжкае матар'яльнае становішча тэатру.

Адсутнасьць беларускага рэпэртуару прыводзіць да неабходнасьці ў бліжэйшыя часы ставіць перакладныя п'есы. Будуць пастаўлены ў гэтым годзе „Разлом", п'еса расійскага пісьменьніка Лаўрэнева, якая зараз з вялікім посьпехам ідзе ў студыі Вахтангава ў Маскве, і „Калі пяюць пеўні" Юр'іна.

Па справаздачы зложана камісія, якой даручана выпрацаваць канкрэтную разалюцыю.

Беларускія запалкі

На фабрыцы „Чырвоная Бярэзіна" ў Барысаве працуе каля 1000 чалавек. У мінулым апэрацыйным годзе выраблена 225.307 скрынь запалак, 144.000 тузінаў сядзеньняў і 6.133 тузінаў ватэрпасаў. Вытворчая праграма выкана па запалках больш на 2,4 проц., па сядзеньнях на 44 проц.

Прадукцыя па сваёй якасьці ня ўступае даваеннай. Для паляпшэньня якасьці прадукцыі быў праведзен рад мерапрыемстваў, паляпшэньне знадворнага і ўнутранога віду каробак і г. д.

Прадукцыйнасьць працы павялічылася. У 1925-26г. на адна[illegible] рабочага ў сярэднім выходзіла 9[illegible] каробкі, а ў 1926-27 г.—1061 каробка—павялічэньне на 8 проц. Сярэдняя дзенная зарплата павялічылася з 1 р. 40 к. да 1 р. 72 кап.

Выйгрышы па пазыцы індустрыялізацыі

Па вестках беларускай канторы Дзяржбанку па першым тыражы пазыкі індустрыялізацыі народнае гаспадаркі СССР на Менск папала значная колькасьць выйгрышаў, галоўным чынам, на нязначныя сумы. Супрацоўнік Дзяржбанку выйграў 250 руб. Прад'яўлен рад аблігацый з выйгрышамі на 100 р.

Выплата выйгрышаў у Дзяржбанку пачнецца ад сёньнешняга дня або панядзелка.

Аб пабудове трамваю

Прэзыдыум гарсавету на пасяджэньні 19-га студзеня заслухаў даклад тав. Рабіновіча аб выніках нарады тэхнічнай кампаніі па пытаньні аб пабудове трамваю ў Менску.

Прэзыдыум пастановы нарады зацьвердзіў. На чарговым пасяджэньні прэзыдыуму вырашана заслухаць даклад упаўнаважанага Наркому Шляхоў Зносін аб праекце злучэньня двух менскіх вакзалаў. Камгасу даручана да гэтага тэрміну зрабіць нівэліроўку з мэтай выяўленьня магчымасьцей пагліблення Савецкай вул. каля чыгуначнага маста для праходу трамваю.

Заход трамваю на вакзал Заходняй чыгункі прызнан абавязковым, прычым у праекце неабходна прадугледзець заснаваньне маршруту вакзал МББ—і вакзал Заходняй чыгункі. Па Ленінскай вул. павінна праходзіць адна лінія з боку вуліцы.

Мост праз раку Сьвіслач павінен быць шырокі, для скарыстаньня яго як для праходу трамваю, так і гужавога транспарту. Камгасу даручана скласьці два праекты на пабудову як драўлянага, так і жалеза-бэтоннага або жалезнага маста.

Напрамак лініі другой чаргі Кальварыя—Пляц Волі прызнаны неабходным. Гэта лінія павінна быць пачата ад праезду праз лінію Заходняй чыгункі з напрамкам на Кальварыйскую вул., пляц 25-га кастрычніка, Рэспубліканскую, Рэвалюцыйную вул. і Пляц Волі.

Яўка беспрацоўных будаўнікоў

З 23 па 29 студзеня па сэкцыі будаўнікоў (кваліфікаванай працы) будзе праводзіцца яўка беспрацоўных, якія знаходзяцца на ўчоце гэтай па раскладзе, які аназвешчаны ў памяшканьні сэкцыі.

Пры яўцы неабходна мець кніжку на атрыманьне дапамогі. Тыя, што не зьявяцца будуць зьняты з вучоту.

Заразныя захворваньні.

За тыдзень з 1-га да 7 студзеня па Менску зарэгістравана 235 інфэкцыйных захворваньняў, у тым ліку: шкарлятынай—10, дыфтэрыяй-5, адром—200, брушным тыфусам—1, грыпам—8, парацітам—3, сыпным тыфусам—1, коклюшам—5 і рожай—2.

Судовая хроніка

Хуліганства ў клюбе

25 студзеня а 7 гадзіне вечара ў клюбе гарбароў пачнецца слуханьне справы члена саюзу Гарэліка. Гарэлік абвінавачваецца ў тым, што калі ён прышоў у клюб гарбароў, яго бяз білета не хацелі пусьціць, ён пачаў хуліганіць, ламаць дзьверы і г. д. Справа выклікае вялікую зацікаўленасьць сярод гарбароў.

„Я абакраў гандлярку, а не дзяржаву"

Гандлярка Шнэйдэр даўно ўжо хоча выйсьці замуж. Калі да яе на рынку падышоў Казінец і запытаўся, ці не ведае яна пра кватэру, яна ў ім зараз убачыла жаніха і ўзяла яго да сябе на кватэру. Казінец пачаў аддаваць ёй шмат увагі і, урэшце, абяцаў з ёю ажаніцца. Калі Шнэйдэр паехала ў Маскву за таварам, ён, як будучы муж, паехаў з ёю, кажучы, што ён хоча ўвайсьці ў курс справы, дадаючы ёй дапамагчы. У Маскве яны заселі ў гасьцініцу. За вячэрай Казінец усыпаў у гарбату нейкага парашку, і Шнэйдэр моцна заснулася. Забраўшы 1350 руб., якія знаходзіліся ў Шнэйдэр, Казінец схаваўся.

На судзе Казінец прабуе апраўдацца, кажучы, што „я абакраў прыватную гандлярку, а не дзяржаву". Грошы ён раструціў у часе сваёй „экскурсіі" па гарадох Расіі.

Нарсуд 1-га вучастку, дзе разглядалася справа, прыгаварыў Казінца да 2-х год зьняволеньня з паражэньнем у правох.

4704 руб. за звыштэрміновую працу

У працсесіі 4-га лютага пачнецца слуханьнем справа аб іску 49 працаўнікоў паштова-тэлеграфнага аддзяленьня пры Заходніх чыгунках аб выплаце ім 4.704 руб. за звыштэрміновую працу. Іск падтрымлівае саюз народнай сувязі.

ЗА ДЗЕНЬ

ЗЬЕЗД СЭКЦЫЙ ДАКТАРОЎ. 19 студзеня ў Менску адкрыўся Ўсебеларускі зьезд сэкцый дактароў. З Масквы на зьезд прыехаў старшыня цэнтральнай сэкцыі дактароў пры ЦК саюзу мэдсанпрацы праф. Вэйнзбург.

СПЫНЕНЬНЕ КОНАЧНАГА РУХУ. З учарашняга дня на цэнтральных вуліцах г. Менску спынены рух конкі.

АБСТАЛЯВАНЬНЕ ПАСЁЛКАЎ НА АСІНСТРОІ. ГЭТ атрымаў заказ ад Асінстрою на электрычныя матар'ялы і абсталяваньне для пасёлкаў тарфяных заводаў Асінстрою ў Воршы.

МАШЫНЫ ДЛЯ МЭТАЛЮРГІЧНЫХ ЗАВОДАЎ. Белдзяржмэтпром заключыў дагавор з ГЭТ'ам на забесьпячэньне матар'яламі і абсталяваньнем мэталюргічных заводаў, у першую чаргу заводу „Чырвоны Мэталісты" і Аршанскага заводу. Агульная сума зьдзелкі на адзін квартал складае каля 30.000 рублёў.

НАСТАЎНІЦКІЯ КУРСЫ ДЛЯ БЕСПРАЦОЎНЫХ. 1-га лютага адкрываюцца настаўніцкія курсы для беспрацоўных, якія зарэгістраваны на біржы працы. Заявы ўжо прымаюцца ў 2-й сав. школе (Ленінская, 21) ад 6 да 9 гадз. увечары.

ГАРАДЗКАЯ КАНФЭРЭНЦЫЯ САВЕЦКІХ СЛУЖАЧЫХ. На 26 студзеня склікаецца гарадзкая канфэрэнцыя савецкіх служачых. На парадку дня даклад РСІ аб стане савецкага апарату.

Здарэньні

Труп у лесе. Каля хутара Белая Лужа, Сьмілавіцкага раёну, знойдзен труп У. Санько—38 год. Устаноўлена, што Санько быў забіты сваімі шваграмі А. і С. Знакамі 20-га сьнежня мінулага году і захаваны ў лесе. Прычыны забойства—маемасныя спрэчкі.

— **Замах на самагубства.** К. Шурко, 35 год, зрабіла замах на самагубства, прыняўшы воцатнай эсэнцыі. Пацярпеўшая ў цяжкім стане дастаўлена ў больніцу. Шурко—служачая каапэрацыйнай крамы Чэрвеньскага раёну. Пры рэвізіі гэтага каапэратыву выяўлен недахват грошай.

— **Затрыманьне злодзея.** Крым. вышук, затрымаў вядомага злодзея-рэцыдывістага П. Бубэнка, які зрабіў пакражу ў 15-м магазыне МЦРК. Бубэнка толькі 5 дзён таму назад быў вызвалены з спраўдому.

Затрыманьне зладзейкі. Крымінальны вышук затрымаў зладзейку Тумасіеву, якая была асуджана судом за пакражу, але дагэтуль хавалася.

Грабежніцтва. На шляху Слуцак-Заняведамка нядаўна быў абрабаваны П. Супол, у якога грабежнікі забралі 197 р. і розныя рэчы. Па гэтай справе міліцыя затрымала П. Міхайлоўскага і П. Лашэйка.

Выкрыцьцё прытону распусты. Па завулку Волі № 13 у Барысаве выкрыты прытон распусты. Утрыманка прытону Г. Круглік прыцягваецца да адказнасьці.

У суботу, 21 студзеня, а 7 гадзіне ўвечары, у залі Інбелкульту, адбудзецца аб'яднаны агульны сход членаў мясцкомаў Інбелкульту і Цэнтрархіву, Наркамасьветы і Навукова-Дасьледчага Інстытуту імя Леніна.

Павестка дня:
1. „Ленін і пралетарская культура"—дакладчык т. Ігнатоўскі.
2. Справаздача МЦРК.

Дом Асьветы. У суботу, 21-1 адбудзецца вечар, прысьвечаны 4-й гадавіне сьмерці Леніна. Спэцыяльная праграма канцэрту. Пачатак роўна а 7-й гадзіне ўвечары. Уваход толькі па білетах, распаўсюджаных па групкомах і мясцкомах.

— У нядзелю, 22 студзеня, а 7-й гадзіне адбудзецца лекцыя дацэнта БДУ т. Тэпіна на тэму: «Мастацтва, кіно, школа». Уваход для ўсіх членаў саюзу вольны.

Да ведама рабкораў

У нядзелю, 22 студзеня, у памяшканьні „Зьвязды", а 5-й гадзіне ўвечары, адбудуцца заняткі цэнтральнага гуртку рабкораў пры газэце „Зьвязда".

РЭДАКЦЫЯ газ. „ЗЬВЯЗДА".

Адказны рэдактар Ян. АСЬМОЎ

У САВЕЦЕ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР

(Пасяджэньне 19 студзеня г. г.)

Сацыяльнае страхаваньне на 1927-28 год

Савет Народных Камісараў заслухаў даклад нач. галоўсацстраху пры НКП БССР т. Алесіна і разгледзеў, унесены Дзяржплянам, плян і бюджэт сацыяльнага страхаваньня на 1927-28 г.

Савет Народных Камісараў адзначыў, што нароўні з ростам даходаў органаў сацыяльнага страхаваньня ёсьць значны рост забясьпечваемых пры пастаянным павялічэньні ўсіх відаў пэнсій і дапамог: па інвалíднасьці з 10.244 да 12.116 чалавек, па беспрацоўі з 12.341 да 14.841 чал., сярэдні разьмер пэнсій інвалідам ад 15 р. 96 к. да 16 р. 35 к., сярэдні разьмер дапамог па беспрацоўі з 10 р. 90 к. да 11 р. 37 к.

Адначасна з гэтым СПК адзначыў, што бесьперапыннае зьніжэньне страхавога тарыфу і значная запазычанасьць органаў па сацыяльным страхаваньні затрымліваюць рост прыбытку з прычыны чаго фінансавае становішча сацыяльнага страхаваньня напружанае і выклікае перабоі ў рабоце органаў сацыяльнага страхаваньня.

Савет Народных Камісараў зацьвердзіў плян сацыяльнага страхаваньня на 1927-28 г. у наступным відзе: 1) забесьпячэньне па часовай непрацаздольнасьці на 100 застрахаваных—900 дзён у годзе, 2) забесьпячэньне па інвалíднасьці—7.946 інвалідаў і 4.170 чал. членаў іх сем'яў, а ўсяго 12.116 чал. на пэнсіі і 100 чалавек у інвалідным доме, 3) забесьпячэньне па беспрацоўі 14.841 чалавек на дапамове, а таксама працоўная дапамога па плянах барацьбы з беспрацоўем, 4) па датковых відах дапамогі на 100 чал.—выдач на догляд за народжанымі для застрахаваных 11,5, для пэнсыянэраў—1,3, для беспрацоўных—7,1; на кармленьне (месяцы) для застрахаваных—102,1, для пэнсыянэраў—12,2, для беспрацоўных—51,8; на пахаваньне—3,8; 6, і 2,5 і 5) прафіляктычная дапамога: зімовыя дамы адпачынку—180 ложкаў на 5 месяцаў, летнія дамы адпачынку—810 ложкаў на 5 мес., сканчэньне пабудоўкі зімовага дому адпачынку ў Ждановічах на 200 ложкаў, сканчэньне пабудоўкі туберкулёзнага санаторыя „Сасноўка"—на 150 ложкаў (Віцебск акр.), 243 курортныя месцы і 6) страхавая асьвета: гурткі, лекцыі і інш.

НК Аховы Здароўя запрапанавана прыняць у 1927-28 г. на сродкі фонду мэдыцынскай дапамогі застрахаваным: утрыманьне 80 ложкаў з агульнага ліку ложкаў у зімовых дамох адпачынку ў суме 36 тыс. р., утрыманьне 100 ложкаў у санаторыі „Сасноўка" ў суме 99 тыс. рублёў, утрыманьне доктарскакантрольных камісій і доктарскіх кансультацый у суме 80 тысяч рублёў. Акрамя гэтага, НК Аховы Здароўя перадае Галоўсацстраху 95 тысяч рублёў у кампэнсацыю за перадаваемыя яму памяшканьні цэнтральнага дому адпачынку ў Менску.

У адпаведнасьці з плянам і ўнесенымі ў яго зьменамі, бюджэт сацыяльнага страхаваньня на 1927-28 год прыняты ў наступнай суме: па даходах—10.398 тысяч рублёў, дэфіцыт у 122 тысячы рублёў, а ўсяго у 10.520 тысяч рублёў; па выдатках—10.520 тысяч рублёў.

З мэтаю палепшаньня абслугоўваньня застрахаваных Галоўсацстраху запрапанавана палепшыць пастаноўку справы дачы адпускоў застрахаваным па хваробе, спрасьціць парадак атрыманьня застрахаванымі пэнсій і дапамог праз скарачэньне да мінімуму ліку справак і дакумантаў, якія патрабуюцца на права атрыманьня пэнсій і дапамог, праз арганізацыю выплатных пунктаў у рабочых раёнах, на прадпрыемствах і г. д. З мэтаю далейшага пашырэньня сацыяльнага страхаваньня сярод працоўных Галоўсацстраху запрапанавана перагледзець існуючае палажэньне аб страхаваньні рабочых на вёсцы (батракоў), узьняць перад Цустрахам пытаньне аб устаноўленьні забесьпячэньня пэнсій састарэўшых рабочых, больш за 60 год. НК Аховы Здароўя і Галоўсацстраху разам з Інбелкультам запрапанавана распрацаваць пытаньне аб магчымасьці развіцьця мясцовай курортнай справы.

Аб ходзе загатовак сельска-гаспадарчага сырцу і аб экспарце

На гэтым пасяджэньні Савет Народных Камісараў выслухаў даклад народнага камісара Гандлю БССР тав. Адамайціса аб ходзе загатовак сельска-гаспадарчага сырцу і аб экспарце.

Падрабязная інфармацыя аб прынятых Саветам Народных Камісараў мерапрыемствах у галіне загатовак будзе дана ў заўтрашнім нумары.

АБАВЯЗКОВАЯ ПАСТАНОВА № 1

Менскага Гарадзкога Савету.

У дні гадавіны сьмерці Ўл. І. Леніна, 21 студзеня і «9 студзеня» 1905 г.—22 студзеня, Менскі Гарадзкі Савет пастанаўляе:

1) Зачыніць 21 студзеня ўсе месцы для забаў, відовішчы і зьнізіць у гэты дзень на 10 хвілін (пачынаючы ад 18 гадзін 20 хвілін да 18 гадз. 30 хвілін) дзяржаўныя сьцягі, узьнятыя над установамі.

2) Гандаль сьпіртусовымі напіткамі, віном і півам спыніць на ўвесь дзень 21 і 22 студзеня г. г.

3) Гандаль дзяржаўны, каапэрацыйны і прыватны спыніць ад 18 гадзіны ўвечары 21 студзеня і на ўвесь дзень 22 студзеня, за выключэньнем магазынаў: МЦРК № 25 (рог Савецкай і Камсамольскай—харчовае аддзяленьне), Белларка № 34 (Ленінская вуліца), інвалідная арцелі «Перамога» № 5 (Савецкая вул., д. № 35) і працкалектыву пекароў: № 4 (Ленінская), № 2 (Савецкая) і № 7 (Лекерта), якія могуць быць адчынены—першыя тры ад 12 гадзіны раніцы да 6 гадзіны ўвечары, а астатнія тры—ад 10 гадзіны раніцы да 6 гадзіны ўвеч.

Кафэ-рэстараны, сталоўкі, піўныя, чайныя і закусачныя зачыніць а 6 гадз. увеч. 21 студзеня і на ўвесь дзень 22 студзеня, за выключэньнем сталовак МЦРК № 3 і № 6, якія могуць быць адчынены ад 2 да 6 гадз. увечары.

4) Працу ў прадпрыемствах, за выключэньнем той, якая ня можа быць спынена, у майстэрнях, цырульнях і фатаграфіях спыніць ад 6 гадз. увечары 21 студзеня і на ўвесь дзень 22 студзеня.

5) Да воліць 21 студзеня працу ва ўсіх цырульнях, фатаграфіях і гандаль ва ўсіх крамах без абедзеннага перапынку.

6) Дазволіць майстэрням, прадпрыемствам і гандлёвым установам, выхадны дзень якіх субота—21 студзеня ня спыняць працу і гандаль.

7) Дазволіць працу ў цырульнях і фатаграфіях у панядзелак, 23 студзеня.

8) Нагляд за выкананьнем гэтага ўскласьці на міліцыю.

9) Вінаватыя ў парушэньні гэтае пастановы падпадаюць штрафу ў адміністрацыйным парадку да 100 руб. ці прымусовым работам да 1-га месяца.

18-1-28 г. Старшыня Менгарсавету ЯЦКЕВІЧ. Сакратар ПАСЫНКОЎСКІ.

Кіно-тэатр „Культура"	Грандыёзны мастацкі фільм	„ТАКАЯ ЖЕНЩИНА" (Чужая) Звыш праграмы ХРОНІКА СОВКІНО 51-109.	
КІНО „Інтэрнацыянал".	КОРЫНА БЕЛЬ у выд. фільме	„Пылкая юность" Звыш праграм. гастр. артыста Маск. і Ленінгр. эстрады Е. А. МУРАТАВА, сатыра, юмар, апошнія навіны.	у 7-мі част.
КІНО „Чырвоная Зорка".	Мастацкі фільм	„НЕМОЙ ДРУГ" Пачатак сэансаў а 6, 7 з палов., 9 і 10 з палов. г. увеч. Наступная праграма: „ВАРЬЕТЭ".	драма у 6 частках
КІНО „ПРАЛЕТАРЫ".	„Вторая жена"	Пачатак сэансаў а 6, 7½, 9 і 10½ г. увеч. Каса—ад 6 гадз. увеч. Чарговая пастаноўка: „СУМКА ДИПКУРЬЕРА".	

Адкрыта падпіска

На люты месяц

на старэйшую ў Беларусі (дванаццаты год выданьня) камуністычную газэту

На люты месяц

ЗЬВЯЗДА

орган ЦК КП(б) Беларусі.

Умовы падпіскі:

На 1 год—9 р. 75 к.
» 6 мес.—5 р.
На 3 мес.—2 р. 60 к.
„ 1 мес.—90 кап.

Падпіска прымаецца:

У Менску: Галоўнай Канторай газэты «Зьвязда»—Савецкая, 63, 3-ці паверх,—штодзённа ад 9—3 гадз., упоўнаважанымі Галоўнай Канторы і разносчыкамі газэты.

У Віцебску: аддзяленьнем выдавецтваў «Известия» і „Правда", Ленінская, 11.

У Гомелі: аддзяленьнем выдавецтваў „Известия" і „Правда" (Савецкая, № 17).

У Магілеве: Канторай газэты „Магілеўскі Селянін" (Ленінская, 35).

У правінцыі: аддзяленьнямі Белдзяржвыдавецтва, упоўнаважанымі Галоўнай Конторы і ўсімі паштова-тэлеграфнымі канторамі.

ПАСТА ДЛЯ ТОЧКИ и ПРАВКИ ЛЕЗВИЙ, БРИТВ, НОЖЕЙ и ДР. ИНСТРУМЕНТОВ

ТРЕБУЙТЕ

ЗЕЛЕНУЮ бандероль для лезвий, бритв и инструментов; ЖЕЛТУЮ бандероль для ножей, ножниц и хозяйственных предметов.

ТЕХНО-ХИМ. ОТД. КООПЕРАТИВА Гален-Москва МОСКВА. УЛ. ГЕРЦЕНА 5/

Высылается не менее 2-х коробок с ЗЕЛЕНОЙ бандеролью за 2 рубля с ЖЕЛТОЙ бандеролью за 1 „

При получении полной стоимости (можно марками) за пересылку не платят.

ЗАКАЗЫ, ПИСЬМА и ДЕНЬГИ АДРЕСУЙТЕ:

ТЕХНО-ХИМИЧЕСКИЙ ОТДЕЛ КООПЕРАТИВА Гален-Москва

МОСКВА. УЛ. ГЕРЦЕНА 5. ОТД. 10

ПАНЯДЗЕЛАК, 23 студзеня 1928 г.

Беларускае Таварыства Чырвонага Крыжу

Цэнтральны Камітэт ладзіць у Доме Культуры

ВЯЛІКІ ВЕЧАР

ПАНЯДЗЕЛАК, 23 студзеня 1928 г.

супольна з беларускімі пісьменьнікамі, тэатрам, музтэхнікумам, Дзіцячай Камісіяй ЦВК БССР

на карысьць дзяцей бяднейшых рабочых і сялян Заходняй Беларусі

КІНО: Абразкі з беларускіх фільмаў

ТЭАТР: Паказ БДТ-2 „ЧОРТ І БАБА" у новай пастаноўцы.

ЛІТАРАТУРА: Выступленьне паэтаў Янкі Купалы, Якуба Коласа, Цішкі Гартнага, Міхася Чарота. Творы, прысьвечаныя Заходняй Беларусі.

МУЗЫКА. Л. Александроўская (рэпэртуар артыстычнага турнэ Франкфурт-Бэрлін-Стангольм). А. БЯСЬСЬМЕРТНЫ—(скрыпка), Ш. ВАСТОКАЎ (сьпевы), НАВІЦКІ (цымбалы), Ю. ПЯТРОЎ (раяль)), С. СТАНЮТА (дэклямацыя).

СТУДЫЙНЫ ХОР—пад кір. А. Ягорава. (Рэпэртуар выкананы ў Маскве на выстаўцы мастацтваў народаў СССР).

Кіескі. Вайсковы аркестр. Лётарэя-алегры. Гульні. Буфэт.

ЗДЫМАЦЬ ВЕРХНЯЕ АДЗЕНЬНЕ АБАВЯЗКОВА.

Папярэдняя продаж білетаў: ЦК Чырвонага Крыжу (вул. Карла Маркса, № 3, тэл. 105), магазын Дзіцячай Камісіі (Савецкая, 90, тэл. 455), Інбелкульт (Рэвалюцыйная, 61, тэл. 771).

ГАСПАДАРЧЫЯ ЎСТАНОВЫ!

Па справах НОВАГА БУДАЎНІЦТВА

— зьвяртайцеся у —

ПРАЕКТНА-ТЭХНІЧНАЕ БЮРО

В. С. Н. Г. Бел.

Тэлефон 10-40. Менск, Савецкая, 77.

Строительству Осиновской электростанции

требуется ОПЫТНЫЙ СНАБЖЕНЕЦ

(желательно с техническим образованием), хорошо знающий лесные и другие материалы, могущий самостоятельно вести работы.

Предложение с подробным жизнеописанием направлять: «ОСИНСТРОЙ БССР».

Згубленыя і ўкрадзеныя

наступныя дакуманты лічыць несапраўднымі:

Каапэрац. кн. Азарх С. І., выд. МЦРК. 1360
Каапэрац. кн. Калтоўскай В. І., выдан. МЦРК. 1361
Каапэрац. кн. Бэрмана Л. В., выдан. МЦРК. 1362
Службовая кн. Клікевіча Г. В., выд. 4 стралковым палком. 1363
Камсамольскі білет, выд. Менакругкомам ЛКСМБ і дапрызыўная кн. Левіна А. Я., выд. Менваенкаматам. 1364
Асабовая кн. Марошая С. Д., выд. Сьмілавіцкім РВК. 1365
Асабовае пасьведчаньне Рылушчыка А. Х., выд. Менваенкаматам. 1366
Лекавая кн. Раговіна Ц. Х., выд. Менстрахкасай. 1368
Лекавая кн. Беловьнай К. А., выд. Менстрахкасай. 1369
Справка па балезьні Кац Л.Т. выд. Цэнтральнай амбуляторыяй. 1370
Пашпарт Гублёнка А., выд. Заслаўскім РВК. 1371
Пэнсіонная кн. Бабровіча А. Ф., выд. Менстрахкасай. 1372
Пашпарт Ганелес І. З., выд. Койданаўскім РВК. 1373
Лекавая кн. Бацьвініка Х. Л., выд. Менстрахкасай. 1374
Каапэрац. кн. Алешка В. С., выд. МЦРК 1375
Вайсковы біл. Ільіна П.С., выд. Магілёўскім ваенкаматам. 1376

ПРАДАЮЦЦА старыя газэты, ГАЗЭТНЫ ЗРЫЎ.

Зварочвацца ў кантору газэты „Зьвязда" з 9—3 гадз.

Друкарня газэты «Зьвязда»—Менск.